
Protokoll

Regionstyrelsens arbetsutskott

6-8, 14 maj 2024

Regionstyrelsens arbetsutskotts protokoll

Plats och tid

Hörsalen Hallfreda, Donnerska Huset,
6 maj 2024, klockan 09:00-11:00
Mötesrum Utholmen, Donnerska Huset,
6 maj 2024, klockan 11:00-18:00
Mötesrum Utholmen, Donnerska Huset,
7 maj 2024, klockan 09:00-18:00
Mötesrum Utholmen, Donnerska Huset,
8 maj 2024, klockan 09:00-15:30
Bornholm, Rådhuset Visborg,
14 maj 2024, klockan 09:00-12:30

Beslutande

Meit Fohlin (S), ordförande
Andreas Unger (M), 1:e vice ordförande
Eva Nypelius (C), 2:e vice ordförande
Oscar Lindster (S)
Thomas Karlström (S), tjug ersättare
Johan Malmros (C)
Saga Carlgren (V), 6 maj kl. 09:00-11:00, 8 maj, 14 maj

Ersättare

Jennifer Medin (MP)
Lars Engelbrektsson (SD)
Johan Asplund (KD)
Jörgen Benzler (V), 6-7 maj
Anna Eklund (L), 6-7 maj, 14 maj
Micke Seid (MP), 6 maj kl. 09:00-11:00
Lena Broén (S), 6 maj kl. 09:00-11:00
Mariette Nicander (M), 6 maj kl. 09:00-11:00
Fredrik Gradelius (C), 6 maj kl. 09:00-11:00
Lena Broén (S), 6 maj kl. 09:00-11:00
Cecilia Lange Rosén (SD), 6 maj kl. 09:00-11:00
Rolf Öström (M), 6 maj kl. 09:00-11:00

Övriga

Stefan Hollmark, regiondirektör, RSF
Ulrika Jansson, ekonomidirektör, RSF
Mikael Wollbo, redovisningschef, RSF
Malin Östre, stadssekreterare, RSF
Anna Evensen, stadssekreterare, RSF
Anna Malm, enhetschef, RSF, 6 maj, 14 maj
Charlotte Andersson, politisk sekreterare (S),
6 maj kl. 09:00-11:00

Michelle Wong, politisk sekreterare (M),
6 maj kl. 09:00-11:00
Lotta Israelsson, HR-direktör, RSF, § 109, 111
Ann-Sofie Möller, HR-strateg, RSF, § 111
Josefine Jessen, avdelningschef, RSF, § 112
Camilla Karlsson, verksamhetsutvecklare, RSF, § 112
John Herlitz, lokalsamordnare, RSF, § 112
Stefaan De Maecker, enhetschef, RSF, § 113-114
Katrín Rindlaug, strateg, RSF, § 113-114
Matilda Gränsmark, strateg, RSF, § 113-114
Stefan Persson, regional utvecklingsdirektör, RSF, § 113-115
Susanna Palomaa, tillväxtchef, RSF, § 117-118
Thomas Bjuresten, näringslivsstrateg, RSF, § 117-118
Angelica Andersson Fihn, avdelningschef, RSF, § 121-129
Paola Ciliberto, enhetschef, RSF, § 122-123
Lena Nordström, avdelningschef, UAF, § 122
Nina Tofftén, enhetschef, UAF, § 122
Per Wallstedt, fritidsstrateg, RSF, § 124-129
Ingemar Britts, projektledare, TKF, § 129
Jenny Iversjö, avdelningschef, SBF, § 134
Marlene Bernfalk Karlsson, enhetschef, RSF, § 130, 134
Ulrika Holm, kommunikationsdirektör, RSF, 14 maj
Petra Jonsson, pressekreterare, RSF, 14 maj

Datum för justering

22 maj 2024

Paragrafer

§ 109–136

Underskrifter

Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför signaturer.

Sekreterare Malin Östre

Ordförande Meit Fohlin

Justerare Andreas Unger

Justerare Johan Malmros

ANSLAG/BEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Organ	Regionstyrelsens arbetsutskott
Sammanträdesdag	2024-05-14
Protokollet anslås	2024-05-23
Anslaget tas ned	2024-06-14
Protokollets förvaringsplats	Regionstyrelseförvaltningen

Register

RS AU § 109	Information. Delårsrapport och budget- planeringsförutsättningar	7
RS AU § 110	Delårsrapport 2024:1 Region Gotland	8
RS AU § 111	Återrapportering av uppdrag. Lönesatsning på jämställdhet och bristyrken	12
RS AU § 112	Återrapportering av uppdrag. Effekter i hela måltidskedjan vid produktion och leverans av kyld mat	14
RS AU § 113	Återrapportering av uppdrag. Ideell kvinnojoursverksamhet på Gotland genom IOP – idéburet offentligt partnerskap	16
RS AU § 114	Idéburet offentligt partnerskap (IOP) mellan Region Gotland och Röda Korset Gotland 2025-2028	19
RS AU § 115	Återrapportering av uppdrag. Implementering och organisering för Klimatanpassningsplan för Gotland.	22
RS AU § 116	Återrapportering av uppdrag. Tjänstgöringsgrad för politiska sekreterare	26
RS AU § 117	Ansökan och förslag om verksamhetsbidrag ur regionstyrelsens näringslivsanslag 2025	28
RS AU § 118	Science Park Gotland – särskilt verksamhetsbidrag 2025	30
RS AU § 119	Återrapportering av uppdrag. Försöksprojekt, Kostnadsfria mensskydd i skolan	32
RS AU § 120	Återrapportering av uppdrag. Lägesrapport Alléskolan	35
RS AU § 121	Återrapportering av uppdrag. Införande av en kultur- och fritidsnämnd	36
RS AU § 122	Förändrad organisationstillhörighet ungdokumenthuset Fenix	39
RS AU § 123	Återrapportering av uppdrag. Förslag till fortsatt arbete med kultur och hälsa	42
RS AU § 124	Återrapportering av uppdrag. Långsiktig lösning Slite ishall- sekretess	46
RS AU § 125	Återrapportering av uppdrag. Fritidsbanken- långsiktig lösning	47
RS AU § 126	Återrapportering av uppdrag. Verksamhetsanpassning Rävhagen	49
RS AU § 127	Kriterier och process för lånefinansiering vid nybyggnation av idrottsanläggning	52
RS AU § 128	Återrapportering av uppdrag. Förstudie ishall	54
RS AU § 129	Återrapportering av uppdrag. Badhus i Visby	60
RS AU § 130	Återrapportering av uppdrag. Resurser för genomförande av investeringar	63
RS AU § 131	Borgensavgifter AB Gotlandshem samt Wisby Strand Congress och Event Gotland AB	65

RS AU § 132	Mål och Budget 2025 - 2027	68
RS AU § 133	Internränta 2025	77
RS AU § 134	Exploateringsplan och budget 2025-2029	79
RS AU § 135	Regiondirektörens information	83
RS AU § 136	Information. Kommunikationsplan	84

RS AU § 109 Information. Delårsrapport och budget- planeringsförutsättningar

Sammanfattning

Ärendet föredras av Ulrika Jansson, ekonomidirektör, Mikael Wollbo, redovisningschef och Lotta Israelsson, HR-direktör, regionstyrelseförvaltningen.

RS AU § 110 Delårsrapport 2024:1 Region Gotland

Ärendenummer: RS 2024/5

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Delårsrapport 1:2023 för Region Gotland godkänns.
- Regionfullmäktiges beslut om att samtliga nämnder ska följa upp och säkerställa att verksamheten ryms inom de budgetramar regionfullmäktige fastställt gäller. (RF 2023-11-19, § 201)

Sammanfattning

Delårsrapport 1 omfattar perioden januari-mars och är i huvudsak inriktad på ekonomi och personaluppföljning. Regionfullmäktiges mål följs upp i samband med delårsrapport 2 och regionfullmäktiges prioriteringar följs upp i årsredovisningen. Bedömningen av ekonomin bygger på de prognoser som nämnder/förvaltningar har gjort samt senaste indikation av skatteunderlagets utveckling som gjorts av Sveriges kommuner och regioner under februari 2024.

Antalet månadsanställda medarbetare inom Region Gotland fortsätter att öka och uppgick i februari till 6 962 vilket är en ökning med 155 medarbetare i jämförelse med februari 2023. Antal anställda har ökat i samtliga förvaltningar förutom regionstyrelseförvaltningen. Den faktiskt arbetade tiden för månads- och timavlönade omräknat till heltidsarbetande var i februari 2024, 5 649. Det är en ökning med 343 medarbetare i jämförelse med samma period 2023. Det ackumulerade sjukalet för perioden januari-februari 2024 uppgår till 6,4 procent. Jämfört med samma period föregående år, ses en sänkning av sjukalet med 0,3.

Nämndernas sammanlagda årsprognos visar en budgetavvikelse på -183 mnkr. Det totala resultatet för Region Gotland prognostiseras till -311 mnkr. Årets resultat efter balanskravsjusteringar beräknas till -389 mnkr.

Alla nämnder utom gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden prognostiserar underskott. Hälso- och sjukvårdsnämnden har det största underskottet på -96 mnkr. Stora underskott finns även i socialnämnden, barn och utbildningsnämnden och tekniska nämnden. I förhållande till sin budget har miljö- och byggnämnden och räddningstjänsten procentuellt sett stora budgetavvikelser.

Under finansförvaltningen redovisas intäkter från fastighetsförsäljningar, skatter och generella statsbidrag, pensionskostnader samt finansiella intäkter och kostnader. Finansförvaltningen har negativa budgetavvikelser på -1 mnkr.

Den inrapporterade prognosen för investeringar och exploateringar uppgår till 1 010 mnkr. Efter årets första tre månader har 10 procent eller 141 mnkr

förbrukats så en mer rimlig bedömning av prognosen är 650 mnkr. Budget för investeringar och exploateringar uppgår till 1 366 mnkr.

I regionens riktlinjer för god ekonomisk hushållning finns fyra finansiella mål. De finansiella målen för resultat, självfinansiering av investeringar i skattefinansierad verksamhet och soliditet bedöms inte kunna uppnås 2024. Endast målet om låneskuldens andel av skatteintäkter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag bedöms uppnås för året.

Enligt kommunallagen ska ett underskott regleras inom de tre följande åren. I budget 2024 har planerats för att använda 127 mnkr ur resultatutjämningsreserven, RUR, för att reglera det budgeterade resultatet på -127 mnkr. Det prognostiserade justerade resultatet innebär att hela RUR kommer att behöva användas men trots det så kommer balanskravsresultatet att bli -25 mnkr och innebär att det kommer att behöva återställas inom kommande tre år.

Regionfullmäktige beslutade 2023-11-20, § 201 att samtliga nämnder ska följa upp och säkerställa att verksamheten rymms inom de budgetramar regionfullmäktige fastställt. Alla nämnder har i delårsrapporten redovisat vilka åtgärder som beslutats eller planeras. Trots dessa åtgärder är prognosen kraftigt negativ vilket tyder på att det finns en fortsatt osäkerhet kring vilken ekonomisk effekt åtgärderna kommer att få. Alla nämnder behöver därmed fortsätta och ta ytterligare beslut för att nå ekonomisk balans. Gemensamma åtgärder har planerats och beslutats av regiondirektören tillsammans med koncernledningsgruppen, dessa åtgärder gäller alla verksamheter, dvs även de enheter som inte har negativ budgetavvikelse. En grundförutsättning för en stabil ekonomi för regionen som helhet är att nämnderna klarar sina uppdrag inom de ekonomiska ramar som tilldelats.

Den ekonomiska situationen är sammantaget mycket allvarlig. Att nämnderna totalt sett har så här stort underskott trots budgettillskott på över 6 procent är inte bra. Det krävs ett fortsatt arbete med att se över utbud och effektiviseringar i samtliga verksamheter.

Bedömning

Årets resultat prognostiseras till -311 mnkr, vilket är en negativ budgetavvikelse på -184 mnkr. Årets resultat efter balanskravsjusteringar beräknas till -389 mnkr. Underskottet är till viss del en effekt av ett allmänt högre prisläge men det kommer också av att de riktade statsbidragen från staten minskat samtidigt som verksamhetens kostnader inte minskar i samma omfattning. Det här är särskilt tydligt inom vården.

Ett negativt balanskravsresultat ska enligt kommunallagen normalt återställas inom 3 år. Eftersom Region Gotland har en resultatutjämningsreserv (RUR) kan medel ur RUR disponeras för att slippa reglera ett underskott. RUR består av tidigare års överskott. I budget 2024 har planerats för att använda 127 mnkr

ur RUR för att reglera det budgeterade resultatet på -127 mnkr. Det prognostiserade justerade resultatet innebär att hela RUR kommer att behöva användas men trots det så kommer balanskravsresultatet att bli -25 mnkr och innebär att det kommer att behöva återställas inom kommande tre år.

Nettokostnadsutveckling i perioden är mycket hög. Nettokostnaderna inklusive finansnettot prognostiseras öka med 7 procent. Skatteintäkter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag prognostiseras öka med endast 2,6 procent enligt SKR:s skatteprognos från februari. För att ha balans i ekonomin ska nettokostnaderna inte öka mer än skatteintäkterna, utjämningsbidragen och de generella statsbidragen.

Alla nämnder har rapporterat att åtgärder pågår för att minska kostnaderna eller höja intäkterna. Trots detta är prognosen kraftigt negativ. Det är tydligt att det finns en osäkerhet kring vilken ekonomisk effekt planerade åtgärder kommer att få eller att ytterligare åtgärder krävs. Regiondirektören har tillsammans med koncernledningen även beslutat om gemensamma åtgärder som gäller alla verksamheter. Dessa är:

- Alla verksamheter ska vara mycket återhållsamma. Alla beslut och uppdrag som innebär utgifter ska övervägas noga.
- Samtliga medarbetare ska i första hand ta ut semesterdagar före flex- eller komplementdagar i de fall det finns risk att semesterdagar över trettio annars betalas ut i pengar eller att de lagstadgade 20 dagarna av årets semester ej kan tas ut.
- Minska på resandet och i första hand delta i möten och konferenser digitalt.
- Alla konferenser ska i första hand läggas i egna lokaler.
- Antalet leasingbilar ska ses över och en minskning ska utredas.
- Investeringar ska om möjligt skjutas fram eller omprövas.

Den ekonomiska situationen är sammantaget mycket allvarlig. Att nämnderna totalt sett har så här stort underskott trots budgettillskott på över 6 procent är inte bra. Det krävs ett fortsatt arbete med att se över utbud och effektiviseringar i samtliga verksamheter.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ulrika Jansson, ekonomidirektör och Mikael Wollbo, redovisningschef, regionstyrelseförvaltningen.

Eva Nypelius (C) yrkar att regiondirektören får i uppdrag att månadsvis åiterrapportera förväntade effekter av nämndernas åtgärder och prognos för att hålla budget 2024.

Meit Fohlin (S) yrkar avslag till Eva Nypelius (C) tilläggsyrkande.

Ordförande ställer proposition på Eva Nypelius (C) tilläggsyrkande och finner att det avslås.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Delårsrapport 1, 2024

Nämndernas delårsrapport 1, 2024

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-26

RS AU § 111 Återrapportering av uppdrag. Lönesatsning på jämställdhet och bristyrken

Ärendenummer: RS 2022/93

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Informationen godkänns.

Sammanfattning

Samtliga nämnder har fått i uppdrag att till budgetberedningen 2024 återkomma med statusrapport rörande arbete kopplat till lönesatsning på jämställdhet och bristyrken (RF 2023-06-19, § 113). Nämnderna ska redovisa ett fördjupat underlag kring fördelning av lönesatsningar på jämställdhet och bristyrken där fördelningen mellan jämställdhet och bristyrken framgår samt fördelning per yrkesgrupp och dels ta fram en struktur för uppföljning av lönesatsningar som ger förutsättningar att analysera utvecklingen inom samt mellan olika yrkesgrupper på längre sikt. Uppföljningen bör särskilt belysa utvecklingen ur ett jämställdhetsperspektiv.

Det långsiktiga målet för lönebildningen inom Region Gotland är att ha marknadsmässiga och jämställda löner för att kunna attrahera, rekrytera och behålla kompetenta medarbetare.

Även en redovisning kring behoven inför budgetberedningen 2025 görs.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att lönebildningen är ett mycket viktigt verktyg för att möta kompetensförsörjningsutmaningen. Medel behöver avsättas såsom förslaget för att inte få nya kostnader för personalomsättning och vakanser.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är även att satsningarna inom jämställdhet och brist har gett resultat inom flera av våra yrkeskategorier. Det finns en struktur för uppföljning av lönesatsningar som ger förutsättningar att analysera utvecklingen inom samt mellan olika yrkesgrupper. Arbetet med jämställda löner och bristyrkessatsningarna är viktigt och behöver fortsätta.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Lotta Israelsson, HR-direktör, och Ann-Sofie Möller, HR-strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Nämndernas rapporter

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-17

RS AU § 112 Återrapportering av uppdrag. Effekter i hela måltidskedjan vid produktion och leverans av kyld mat

Ärendenummer: RS 2022/648

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Sammanfattning

Vid regionstyrelsens sammanträde i maj 2022, RS § 161, fick regionstyrelseförvaltningen i uppdrag att till budgetberedning våren 2023 återkomma med vilka kunder som skulle kunna erbjudas kyld mat samt konsekvenserna av detta i hela måltidskedjan. Dessutom komma med ett förslag till vilket av alternativen, nybyggnation eller ombyggnation, som en fullskalig förstudie ska genomföras för. Vid regionstyrelsens sammanträde i maj 2023, RS § 155, beslutades mot bakgrund av det ekonomiska läget i Region Gotland att frågan ska återkomma till budgetberedningen 2024.

Ett projekt startade i augusti 2022 med syftet att identifiera vilka enheter som kan vara aktuella för kyld mat samt att se på effekterna i hela måltidskedjan. Sammanfattningsvis ses många fördelar med att öka produktionen och leveranser av kyld mat till hälso- och sjukvården och till äldreomsorgen där kyld mat efterfrågas i större utsträckning. Även utmaningar har identifierats. Workshops för att identifiera effekter i skola och förskola har inte i samma utsträckning varit genomförbara.

I samråd med teknikförvaltningen är bedömningen att förstudie bör göras för nybyggnation istället för ombyggnation vid ett eventuellt införande av kyld mat i större skala. Förstudien inkluderar test av kyld mat i skola och förskola liksom uppdrag till samhällsbyggnadsförvaltningen att hitta lämplig mark.

Under 2023-2024 har det också än tydligare framkommit att ett inriktningsbeslut är nödvändigt.

Bedömning

Utifrån de positiva effekter som framkommit under detta projekt och utifrån erfarenheter från fastlandet när det gäller bland annat arbetsmiljö, bemanning, kvalitet, effektivitet, flexibilitet och beredskap görs bedömningen att gå vidare med aktiviteter kopplat till en ökad produktionsvolym och leverans av kyld mat där äldreomsorgen och sjukvården efterfrågar kyld mat idag. Effekterna i kedjan för skola och förskola behöver utredas vidare.

I lokalbehovsplanen och under 2023-2024 kompletterande uppgifter i rapporten ”Effekter i hela måltidskedjan vid produktion och leverans av kyld

mat” har ytterligare kapacitetsbrist uppmärksammats inom måltidsorganisationen. Rapporten understryker behovet av att fatta beslut i vägval om en långsiktig inriktning för en flexibel måltidsverksamhet som kan hantera befintliga och kommande volymer.

Bedömningen är att en förstudie rörande ett nybyggt tillagningskök som kan producera mat från grunden, kyla ner, paketera och förvara måltidskomponenter bör genomföras. Köket bör kunna vara flexibelt för att hantera både varm och kyld mat. Köket bör också ha en viss överkapacitet för såväl planerade volymökningar, framtida piloter för kylmatsleverans, tillfälliga behov som vid ombyggnationer, och beredskap. En förstudie skulle leverera ökad tydlighet i möjligheterna och kostnaderna för att bygga ett nytt tillagningskök. Kostnaden för förstudien kommer vara utspridd över tidsperiod på flera år och inkluderar test av kyld mat i skola och förskola, uppdrag till samhällsbyggnadsförvaltningen att hitta lämplig mark samt teknikförvaltningen att ta fram underlag för nybyggnation. Total uppskattad kostnad för detta är ca 2 mkr över en 5-årsperiod.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Josefine Jessen, avdelningschef, Camilla Karlsson, verksamhetsutvecklare och John Herlitz, lokalsamordnare, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Rapport- Effekter i hela måltidskedjan vid produktion och leverans av kyld mat 2024-04-23

Bilaga. Möjliga inriktningar för måltidsorganisationen

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-23

RS AU § 113 Återrapportering av uppdrag. Ideell kvinnojoursverksamhet på Gotland genom IOP – idéburet offentligt partnerskap

Ärendenummer: RS 2023/2509

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Ärendet återremitteras och återkommer till budgetavstämningen 2024.

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade 2023-12-11, § 230 att regiondirektören får i uppdrag att inleda dialog med kvinnojourerna med målet att teckna ett idéburet offentligt partnerskapsavtal (IOP-avtal). Bakgrunden angavs vara behovet att säkra en långsiktig struktur för kvinnojurens arbete med förebyggande och stödande verksamhet vad gäller våldsutsatthet.

Dialog har skett med Kvinnojouren Amanda och Region Gotland och det föreslås ingå en överenskommelse med en grundfinansiering för att säkra den basverksamhet som Kvinnojouren Amanda erbjuder.

De har den unika kompetens som behövs för att arbeta med våldsutsatta, och deras skydd och stöd, samt arbeta förebyggande med informations- och utbildningsinsatser på olika sätt.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att insatsen bidrar till att uppfylla målet ”Våld förebyggs, upptäcks och stöd erbjuds” i genomförandeprogrammet ”Kraftsamling för hälsa och ett hållbart socialt hållbart Gotland”.

Bedömning

I Region Gotlands regionala utvecklingsstrategi (RUS) tydliggörs att Region Gotland, har ett ansvar att förebygga mäns våld mot kvinnor.

Det ena (av tre) övergripande mål är ”Gotland är ett tryggt och inkluderande samhälle med livskvalitet för alla”. *Värna en trygg uppväxt fri från våld* lyfts fram inom prioriteringen ”Främja hälsa, delaktighet och trygghet”.

För att nå verkställighet i arbetet har tre genomförandeprogram tagits fram, varav ”Kraftsamling för hälsa och ett hållbart socialt hållbart Gotland” omhändertar målet att ”Våld förebyggs, upptäcks och stöd erbjuds”.

För genomförandet av konkreta insatser som bidrar till att stärka likvärdig tillgång till stöd och våldspreventiva åtgärder i regionen behöver Region Gotland samverka med aktörer som har genomförandekapacitet i form av rätt kompetens.

Att möta våldsutsatta och kunna leda samtal och informationsinsatser om våld i nära relation och mäns våld mot kvinnor, kräver en trygg individ i en stabil organisation, för att kunna ge en trygghet för ett långsiktigt stöd, vilket en IOP med Kvinnojouren Amanda skulle ge än bättre förutsättningar för. Det är en insats som bedöms gå helt i linje med genomförandeprogrammet ”Kraftsamling för hälsa och ett hållbart socialt hållbart Gotland”.

Ett avtal om fyra år bedöms vara en lämplig tid för att långsiktigt stärka arbetet med att säkra strukturen för basverksamheten, speciellt det långsiktiga arbetet med att finna och utbilda volontärer för kommande insatser. Det skulle innebära en mer långsiktigt stabil förening.

Det bedöms vara viktigt med en löpande dialog mellan regionen och kvinnojouren samt en utvärdering mot slutet av avtalets giltighet inför ställningstagande kring ett eventuellt förnyat avtal efter 2028.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att förslaget upplägg inte står i strid med lagen om offentlig upphandling, utan att inriktningen på avtalet lever upp till kraven som en IOP ställer enligt beskrivning ovan.

Den 1 april 2024 trädde en ny lag i kraft Lag (2024:79) om placering av barn i skyddat boende. Lagen innebär bland annat att tillstånd krävs för privata aktörer (till exempel stiftelser, föreningar och bolag) som yrkesmässigt vill bedriva skyddat boende, vilket kan påverka kvinnojourers verksamhet. Historiskt sett har många kvinnojourer drivit skyddat boende för utsatta, vilket den boendes hemkommun betalat för. Fullmäktiges uppdrag att inleda en dialog med kvinnojourer kring idéburet offentligt partnerskap tar sin utgångspunkt i just denna sårbarhet. Syftet med partnerskapet var att hitta en finansieringslösning för att ge långsiktiga förutsättningar för lokal, ideell kvinnojoursverksamhet som inte skulle kopplas till skyddade boenden. Aktuellt IOP-upplägg bygger inte på en samverkan kring skyddat boende varför den nya lagen inte påverkar förslaget.

2. Ekonomiskt perspektiv

Ett IOP-avtal medför ökade kostnader. Uteblivna insatser mot Mäns våld mot kvinnor innebär dock stora samhällskostnader i sig. Den i förhållande ringa ekonomiska insatsen bedöms kunna undvika större samhällskostnader genom ett förebyggande arbete som förstärks.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att med IOP stärker vi arbetet med barnperspektivet.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att med IOP stärker vi arbetet med jämställdhet.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att med IOP stärker vi allas likvärdiga insatser för att förebygga, upptäcka, skydda och stödja vid våldsutsatthet.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej relevant.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Stefaan De Maecker, enhetschef och Katrin Rindlaug, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att ärendet återremitteras utifrån rådande ekonomiskt läge och återkommer till budgetavstämningen 2024.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-03-11

RS AU § 114 Idéburet offentligt partnerskap (IOP) mellan Region Gotland och Röda Korset Gotland 2025-2028

Ärendenummer: RS 2024/947

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Ärendet återremitteras och återkommer till budgetavstämningen 2024.

Sammanfattning

En framgångsrik integration behöver ske i samverkan. Region Gotland har ett upparbetat gott samarbete med Röda Korset Gotland (RKG) för att stödja de personer på Gotland som befinner sig i uppehållstillståndsrelaterade processer samt personer där avvisanden inte kunnat verkställas, bland annat i form av tidigare gemensamma idéburna offentliga partnerskap. Nuvarande partnerskap löper ut i december 2024.

RKG har en upparbetad etablerad kontakt med målgruppen och besöker dessa personer regelbundet för att sprida samhällsinformation, ge samhällslösning och ett psykosocialt stöd. I särskilda fall kan RKG även bistå dessa individer med basala behov.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att fortsatt samverkan med RKG är ett ändamålsenligt, flexibelt och kostnadseffektivt sätt att möta konstaterade behov och samhällsutmaningar. Att stärka nya gotlänningars förutsättningar till egenförsörjning och medverkan i samhällsutvecklingen bidrar även till att uppnå målen i Gotlands Regionala utvecklingsstrategi avseende trygghet och inkluderande samhälle, hållbar tillväxt och attraktionskraft. Långsiktigheten i samverkansformen stärker förutsättningarna att möta eventuella förändringar i det geopolitiska läget.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att nuvarande omfattning av partnerskap i form av 1,3 miljoner årligen ger förutsättningar att möta konstaterade behov av stöd och samhällsorientering.

Ett behov av arbetsmarknadsinsatser i form av arbetsträning, praktik och möjlighet till anställning med stöd är även identifierat av Region Gotland, vilket inte inkluderas i nuvarande partnerskap, men har erbjudits av RKG vid tidigare samarbete med gott resultat. Regionstyrelseförvaltningens bedömning är därmed att om partnerskapet utökas med 500 tkr finns möjlighet att även inkludera handledning och stöd i den form som dessa arbetsmarknadsinsatser kräver. En utökning av partnerskapet med 500 tkr skulle innebära en årlig tillförsel av totalt 1,8 miljoner i ramtillskott för att teckna Idéburet offentligt partnerskap med Röda Korset Gotland om det finns utrymme till ett utökat avtal. Regionstyrelseförvaltningen föreslår dock utifrån rådande ekonomiskt

läge att regionstyrelsen under 4 år tillförs 1,3 miljoner kronor årligen i ramtillskott för att teckna ett IOP-avtal med Röda Korset Gotland för perioden 2025-2028.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att fortsatt samverkan med Röda Korset Gotland är ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt att möta konstaterade behov och samhällsutmaningar. Detta mot bakgrund av befintlig lägesbild i kombination med hittills framgångsrikt genomförda aktiviteter.

Vidare bedömer regionstyrelseförvaltningen att den bästa formen för fortsatt samverkan är att ingå ett långsiktigt idéburet offentligt partnerskap (IOP), vilket ger en flexibilitet i utformningen av insatser efter behov. Att stärka nya gotlänningars förutsättningar till egenförsörjning och medverkan i samhällsutvecklingen bidrar även till Gotlands Regionala utvecklingsstrategi avseende trygghet och inkluderande samhälle, hållbar tillväxt och attraktionskraft.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att nuvarande omfattning av partnerskap i form av 1,3 miljoner kronor årligen ger förutsättningar att möta konstaterade behov av stöd och samhällsorientering.

Regionstyrelseförvaltningen identifierar därutöver även behov av att erbjuda personer som uppstår försörjningsstöd möjlighet till arbetsmarknadsinsatser i form av arbetsträning, praktik och anställning med stöd, i samarbete med Röda Korset Gotland. Detta inkluderas inte i nuvarande partnerskap, men bedöms vara en gynnsam samverkansmöjlighet att beakta då behovet av dessa arbetsmarknadsinsatser inte är tillgodosett på annat sätt.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är därmed att om partnerskapet utökas med 500 tkr finns möjlighet att även inkludera handledning och stöd i den form som dessa arbetsmarknadsinsatser kräver. En utökning av partnerskapet med 500 tkr skulle innebära en årlig tillförsel av totalt 1,8 miljoner i ramtillskott för att teckna Idéburet offentligt partnerskap med Röda Korset Gotland om det finns utrymme till ett utökat avtal.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår dock utifrån rådande ekonomiskt läge att regionstyrelsen under 4 år tillförs 1,3 miljoner kronor årligen i ramtillskott för att teckna ett IOP-avtal med Röda Korset Gotland för perioden 2025-2028.

Långsiktigheten i samverkansformen stärker förutsättningarna att möta eventuella förändringar i det geopolitiska läget. Som samhälle behöver vi även vara rustade för att fler människor på flykt kan komma att söka sig hit framöver.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att förslaget upplägg inte står i strid med lagen om offentlig upphandling, utan att inriktningen på avtalet lever upp till kraven som en IOP ställer enligt beskrivning ovan.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att ett IOP-avtal medför ökade kostnader. Uteblivna insatser som stödjer målgruppens möjligheter till samhällsorientering kan dock innebära ökade samhällskostnader på sikt. Den ekonomiska insatsen bedöms kunna undvika större samhällskostnader genom stöd till ökad samhällsintegrering och möjligheter till egenförsörjning. Förslag till utökat partnerskap med Röda Korset Gotland, i form av arbetsmarknadsinsatser såsom arbetsträning, praktik och möjlighet till anställning hos Röda Korset Gotland, bedöms vara en kostnadseffektiv samverkansmöjlighet att beakta då behovet av dessa arbetsmarknadsinsatser inte är tillgodosett på annat sätt.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att ett partnerskap med Röda korset Gotland skapar ökade förutsättningar att stärka barnens rättigheter utifrån barnkonventionen.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att Röda korset i den individuella kontakten med personerna inom ovan nämnda målgrupp har möjlighet att verka för de nationella jämställdhetsmålen i form av en jämn fördelning av makt och inflytande.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Stefaan De Maecker, enhetschef och Matilda Gränsmark, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att ärendet återremitteras utifrån rådande ekonomiskt läge och återkommer till budgetavstämningen 2024.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-08

RS AU § 115 Återrapportering av uppdrag. Implementering och organisering för Klimatanpassningsplan för Gotland.

Ärendenummer: RS 2023/2230

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Sammanfattning

Regionfullmäktige antog 2023-10-23 Gotlands första Klimatanpassningsplan. Planen togs fram utifrån behov som identifierades i arbetet med en ny översiktsplan. Plan- och bygglagen slår fast att en kommun i sin översiktsplan ska redogöra för sin syn på klimatrelaterade risker för skador på den byggda miljön till följd av översvämning, ras, skred och erosion. Den antagna Klimatanpassningsplanen uppfyller lagens krav, men omfattar däremot inte perspektiven torka och värme och inte heller områden utanför tätorterna.

Klimatanpassningsplanen slår fast att arbetet med klimatanpassning är en kontinuerlig process eftersom att klimatunderlag uppdateras regelbundet tillsammans med lagstiftningar och riktlinjer för arbetet. Nya och ändrade förutsättningar innebär ett behov av att uppdatera och aktualisera Klimatanpassningsplanen med jämna mellanrum. Det är viktigt att Region Gotlands samtliga verksamheter deltar i klimatanpassningsarbetet och att det integreras i organisationens befintliga arbetssätt och budgetprocess. För att säkerställa att klimatanpassningsarbetet får genomförandekraft, kontinuitet och ett brett engagemang behöver det tillskapas processer inom Region Gotland som driver arbetet framåt.

När regionfullmäktige beslutade om antagande av Klimatanpassningsplanen (2023-10-23, § 174) gavs samtidigt följande uppdrag:

1. Regionstyrelsen får i uppdrag att återkomma med planering och process för nästa steg i Klimatanpassningsplanen med fokus på hela Gotland, torka och värmebölja.
2. Regionstyrelsen får i uppdrag att återkomma med hur arbetet med Klimatanpassningsplanen ska implementeras, organiseras och följas upp.

Regionstyrelseförvaltningen återkommer nu med förslag till hantering av givna uppdrag.

Nästa steg, komplettering av Klimatanpassningsplanen

Vid framtagandet av Klimatanpassningsplanen lades huvudsaklig fokus på att uppfylla de krav rörande risk och sårbarhet som plan- och bygglagen ställer på en ny översiktsplan. Klimatanpassningsplanen omfattar därför tätorter och

klimateffekterna översvämning, ras, skred och erosion. Av bland annat ekonomiska och tidsmässiga skäl gjordes valet att utelämna klimataspekterna torka och värme, samt att inte låta planen omfatta hela Gotland utan endast tätorterna. Att komplettera Klimatanpassningsplanen med klimataspekterna tork och värme, samt att utvidga analyserna till att omfatta hela Gotlands geografiska område, är ett relativt omfattande arbete som sannolikt kräver anlåtande av extern kompetens genom upphandling av konsult, vilket uppskattas medföra en kostnad om 700 tkr.

De ekonomiska skälen för att begränsa planen till att endast omfatta ovan klimatperspektiv och tätorter kvarstår och förvaltningen ser därför behov av att prioritera annorlunda. Mot bakgrund av Region Gotlands prognosticerade ekonomiska läge de kommande åren ser förvaltningen inte att det finns möjlighet att genomföra uppdraget med komplettering av planen, eftersom det kräver inköp av extern kompetens.

Implementering, organisering och uppföljning

Regionstyrelseförvaltningen konstaterar att olika kommuner har valt att organisera och hantera arbetet med klimatanpassning på olika sätt. Inom det nyligen bildade nätverket för kustsamverkan, där alla kommuner och länsstyrelser (dock inga regioner) inom Kalmar, Blekinge och Gotlands län ingår, finns det flera exempel på att klimatsamordnarrollen placerats på den fackförvaltning där sakkunskapen i frågan finns.

Klimatanpassningsplanen redovisar ett antal samhällsfunktioner och verksamheter som Region Gotland har rådighet över och där det finns goda skäl för regionen att inrätta en organisation som ges mandat och handlingskraft att planera och genomföra arbetet med såväl förebyggande som avhjälpande åtgärder mot klimatförändringarnas effekter. I ett utdrag ur Klimatanpassningsplanen nedan (tabell 4) redogörs för de sex samhällsfunktionerna med tillhörande verksamheter. De verksamheter och inrättningar där Region Gotland har ett ansvar som verksamhetsutövare omfattar exempelvis skola, vård, barn- och äldreomsorg, VA-ledningar, dagvattenanläggningar, vattenverk, reningsverk, gator, gång- och cykelvägar, hamnanläggningar, räddningstjänst, avfallshantering och kollektivtrafik. En majoritet av de verksamheter och/eller lokaler/inrättningar som omfattas av planen ligger under tekniska nämndens ansvar. I vissa fall som när det gäller äldreomsorg och skola, bedrivs själva kärnverksamheten av annan nämnd, medan tekniska nämnden via fastighetsägandet, ofta har rådigheten över huvuddelen av de klimatanpassningsåtgärder som kan bli aktuella.

Samhällsfunktion	Verksamheter
Bebyggelse och byggnader	Befintlig Planerad
Infrastruktur	VA-verksamhet – dagvatten, avlopp, dricksvatten Energiförsörjning – distribution, produktion, fjärrvärme, fjärrkyla Information och kommunikation – radio- och TV distribution, telekommunikation, post
Social infrastruktur	Barnomsorg och utbildning Äldreomsorg, LSS Kulturmiljö, kulturarv Naturmiljö – Ekosystem, biologisk mångfald och miljömålsarbete Turism och friluftsliv
Blåljus och framkomlighet	Hälsa, vård och omsorg Räddningstjänsten Transport – Gång- och cykelvägar, bilvägar, luftfart, sjöfart och kollektivtrafik
Utsläpp och avfall	Förorenade områden och miljöfarlig verksamhet Avfallshantering och renhållning
Livsmedelsförsörjning	Produktion, tillverkning och distribution Näringsliv – Handel, industri, djurhållning, fiskerinäring, skogsbruk

Ur Klimatanpassningsplan för Gotland, antagen 2023-10-23

Inom teknikförvaltningen pågår för närvarande rekrytering av en person med rollen som klimatsamordnare med stöd av tidigare beslut om utökning av förvaltningens budget med 1 mkr/år ämnat för intentionerna i Klimatanpassningsplanen. I arbetsbeskrivningen för tjänsten framgår att personen ska arbeta med att genomföra åtgärder i Klimatanpassningsplanen, att utveckla förbättringsförslag inom klimatområdet, att samarbeta kring samordning av projekt, att hitta extern finansiering via exempelvis EU samt att hålla i kommunikationsinsatser och kompetenshöjning för kollegor inom klimatområdet.

Regionstyrelseförvaltningen konstaterar att såväl kravprofil som innehållet i den tjänst som teknikförvaltningen nu rekryterar, i allt väsentligt uppfyller behoven på den övergripande klimatanpassningssamordnare som Klimatanpassningsplanen efterlyser. Teknikförvaltningen bedöms, genom den nya resurs som rekryteras under 2024, ha goda förutsättningar för att utgöra den plattformen för klimatanpassningsarbetet inom Region Gotland.

Med tanke på den kärva ekonomiska situation som förutspås för Region Gotland, anser regionstyrelseförvaltningen att det ur ett koncernperspektiv är rimligt att nyttja befintliga resurser och att därför ge tekniska nämnden i

uppdrag att samordna klimatanpassningsarbetet för Region Gotland.
Därigenom behöver inga medel för inrättande av en tjänst äskas.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att det för närvarande inte är ekonomiskt möjligt att genomföra en komplettering av befintlig Klimatanpassningsplan.

Förvaltningen anser att inrättandet av en funktion för implementering, organisering och uppföljning är det främsta att prioritera i detta skede. Funktionen ska bidra till regionövergripande samordning och uppföljning. Klimatanpassningsarbetet bör med fördel samordnas med arbetet med regionfullmäktiges prioritering ”En skyndsam energi- och klimatomställning” där ett nätverk är på väg att startas upp för att accelerera arbetet.

Förvaltningens bedömning är därför att föreslagen åtgärd på ett tillfredsställande sätt hanterar regionfullmäktiges givna uppdrag.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Malena Bendelin, enhetschef och Anders Lindholm, planeringsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Klimatanpassningsplan, antagen RF 2023-10-23

Regionfullmäktige RF 2023-10-23, §174

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-26

RS AU § 116 Återrapportering av uppdrag. Tjänstgöringsgrad för politiska sekreterare

Ärendenummer: RS 2022/1844

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Kostnadsberäkningen tas emot.
- Regiondirektören får i uppdrag att ta fram underlag för utökning av tjänstgöringsgrad för politiska sekreterare inför mandatperioden 2026-2030. Återrapportering sker till budgetberedningen 2025.
- Uppdrag gällande arbetsmiljö, förmåner och lönerevision för politiska sekreterare tidsätts till att rapporteras till regionstyrelsens ordinarie sammanträde 2024-09-05.

Sammanfattning

Region Gotland införde funktionen och rollen politisk sekreterare i samband med ny mandatperiod efter valet 2018. Under 2022 fick PwC i uppdrag utvärdera rollen som politisk sekreterare i Region Gotland. Syftet med uppdraget var att få en samlad bild över hur rollen fungerar och vilka eventuella förbättringsområden som finns. Rapporten slutredovisades för regionstyrelsen 2023-04-26.

Utifrån rapportens slutsatser fick regionstyrelseförvaltningen i uppdrag av regionstyrelsen att till budgetberedning 2023 återkomma med en kostnadsberäkning vid tjänstgöringsgrad om lägst 40 % för regionens politiska sekreterare.

Regionstyrelsen beslutade 2023-05-30, § 169 att ”Mot bakgrund av det ekonomiska läget i Region Gotland ska frågan om tjänstgöringsgrad för politiska sekreterare återkomma till budgetberedningen 2024.”

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen delar den bild som framkommer i PwC's genomlysning, där det påtalas att det upplevs mycket svårt att genomföra och efterleva uppdrag som politisk sekreterare på en tjänstgöringsgrad om 20 %. Regionstyrelseförvaltningen ställer sig därför positiv till en förändring som medger utökad tjänstgöringsgrad till en lägstanivå av 40 %.

En utökning av tjänstgöringsgrad motsvarande en ökning om 60 % innebär en årlig kostnadsökning motsvarande 350 tkr. Utifrån befintligt ekonomiskt läge i Region Gotland föreslår regionstyrelseförvaltningen att en utökning av tjänstgöringsgrad för politiska sekreterare ses över till nästa mandatperiod.

Regionstyrelseförvaltningen vill, i enlighet med vad PwC föreslår i sin genomlysning, göra medskicket att det är möjligt att uppnå en kostnadsneutral fördelning av tjänstgöringsgrad inom ramen för de fyra heltidstjänster som tidigare beslutats om, vilket inte skulle kräva ekonomiskt tillskott.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Anna Malm, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att beslutspunkt två ändras till:

Regiondirektören får i uppdrag att ta fram underlag för utökning av tjänstgöringsgrad för politiska sekreterare inför mandatperioden 2026-2030. Åtterrapporing sker till budgetberedningen 2025.

Arbetsutskottet föreslår att uppdrag gällande arbetsmiljö, förmåner och lönerrevision för politiska sekreterare tidsätts till att rapporteras till regionstyrelsens ordinarie sammanträde 2024-09-05.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag med arbetsutskottets ändringar och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-19

Regionstyrelsens beslut 2023-05-30, § 169

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-05-02

Regionstyrelsens beslut 2023-04-26, § 133

Rapport "Utvärdering av rollen som politisk sekreterare" 2023-03-20

RS AU § 117 Ansökan och förslag om verksamhetsbidrag ur regionstyrelsens näringslivsanslag 2025

Ärendenummer: RS 2024/1179

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Ärendet återremitteras och återkommer till budgetavstämningen 2024.

Sammanfattning

Region Gotland beviljar årligen verksamhetsbidrag till ett antal företagsfrämjande organisationer och aktiviteter som bedöms fylla en viktig funktion i det företagsfrämjande systemet. Regionstyrelseförvaltningen sammanfattar i denna tjänsteskrivelse berörda organisationers verksamhet och aktiviteter, samt lämnar förslag till bidrag.

Verksamhetsbidrag i tkr	Beslut	Äskande	Förslag
	År 2024	År 2025	År 2025
ALMI	4 320	4 320	4 320
SPG (fd GIP)	1 500	2 700	2 700
Ungföretagsamhet	500	600	500
Rindi kårhus	710	765	765
Coompanion	400	659	400
Visby Centrum	500	500	500
Verksamhetsstöd Medeltidsveckan	300	300	300
Gotland Grönt Centrum	4 800	4 800	4 800
Gotlands Filmfond	1 500	1 500	0
Företagardagen	80	80	80
92-möjligheter	60	60	60
Summa verksamhetsbidrag	14 670	16 284	14 425

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att ovanstående förslag till fördelning av bidrag ur näringslivsanslaget till näringslivsfrämjande verksamheter under 2025 är välmotiverade. Science Park Gotlands hemställan om ökat verksamhetsbidrag bedöms vara av särskilt stor vikt för att verksamheten ska klara sitt grunduppdrag.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Susanna Palomaa, tillväxtchef och Thomas Bjuresten, näringslivsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att ärendet återremitteras utifrån rådande ekonomiskt läge och återkommer till budgetavstämningen 2024.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-12
Hemställan verksamhetsbidrag Science Park Gotland
Ansökan om verksamhetsbidrag UF
Avtal Visby Centrum
Ansökan verksamhetsbidrag Coompanion Gotland
Balansrapport Gotlands Filmfond
Ekonomisk redogörelse SPG 2024-04-21

RS AU § 118 Science Park Gotland – särskilt verksamhetsbidrag 2025

Ärendenummer: RS 2024/1244

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.
-

Sammanfattning

Science Park Gotland hemställer om särskilt verksamhetsbidrag för 2025 om 2 400 tkr. Hemställan omfattar skapandet av en arena som innefattar både verksamhets- och lokalutveckling. Arbetsnamnet för satsningen är ”Gotlandsverket” och för tillfället finns ett momentum med en tillgänglig lokal som uppfyller kriterierna för ambitionerna med en dylik förstärkning resurser för innovationsinsatser för nya och befintliga företag på Gotland.

Behovet i hemställan syftar till att täcka omställnings- och etableringskostnader under 12-18 månader. Därefter finns genomarbetade kalkyler på att verksamheten är självbärande.

Både Science Park Gotlands och Region Gotlands ekonomiska läge är en riskfaktor i detta beslut. Otillräckliga dialoger har förts med Uppsala Universitet kring den samfinansiering som finns mellan universitetet och Region Gotland.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att den tänkta satsningen både är välkommen och behövd. Science Park Gotland har utan tvivel en mycket låg basfinansiering för att både klara av att bedriva en kärnverksamhet med kvalitet och som träffar tillräckligt många av de aktörer på Gotland som behöver stöd i sina innovations- och affärsprocesser. Dock är regionstyrelseförvaltningens bedömning att satsningen olyckligtvis är tänkt att ske i ett läge då de långsiktiga ekonomiska förutsättningarna ej är tillräckligt tydliggjorda mellan verksamhet och dess styrelse och ägare. Vidare kan regionstyrelseförvaltningen i det rådande ekonomiska läget inte peka på en i förvaltningens budget befintlig finansieringskälla, såsom t.ex. näringslivsanslaget, som klarar storleken på den hemställan som Science Park inkommit med.

Regionstyrelseförvaltningens förslag till beslut utgår i första hand ifrån både Science Park Gotlands och Region Gotlands ekonomiska läge samt att finansieringslösningen enligt vår mening inte förberetts tillräckligt i relation till Uppsala Universitet som den andra huvudägaren. Samfinansieringsmodellen mellan Region Gotland och Uppsala Universitet skulle i detta läge behöva ses över så att man har en gemensamt överenskommen syn på en förstärkt långsiktig finansieringen av Science Park Gotland.

Konsekvensbedömning vid avslagsbeslut

En utebliven etablering av Gotlandsverket skulle kunna leda till förluster av förstärkt innovationspotential och tillgång till resurser och expertis för aktörer som behöver detta. Avslag eller förskjutning av satsningen kan även påverka potentiell talangattraktion och ett närmare samarbete mellan akademi och näringsliv negativt. Det momentum som finns just nu avseende planerad lokalutveckling där Science Park och Almi Gotland ser gemensamma förstärkta möjligheter blir sannolikt svårt att genomföra. Om Region Gotlands ekonomiska situation hade varit en annan skulle regionstyrelseförvaltningens förslag till beslut varit bifall.

Konsekvensbedömning tvärperspektiv

Rättslig grund- ej aktuellt

Ekonomiska konsekvenser- finns risker såväl för Science Park Gotland som för Region Gotland genom svagt ekonomiskt läge i bägge organisationer.

Barnperspektiv- ej aktuellt

Jämställdhetsperspektiv- ej aktuellt

Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv- kan finnas positiva alternativt negativa effekter beroende på om satsningen antingen riktar sig eller inte till aktörer både på landsbygden och runt Visby. Detta går dock att påtala i ett eventuellt finansieringsbeslut.

Klimat och miljöperspektiv- ej aktuellt

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Susanna Palomaa, tillväxtchef och Thomas Bjuresten, näringslivsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-24

Hemställd verksamhetsbidrag Science Park Gotland

Ambitionsbeskrivning av Science Park Gotland för Gotlandsverket

RS AU § 119 Återrapportering av uppdrag. Försöksprojekt, Kostnadsfria mensskydd i skolan

Ärendenummer: RS 2024/965

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Försöksprojektet att erbjuda kostnadsfria mensskydd i skolan avslutas.

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade 2022-09-19, § 147 att ge utbildningsnämnderna i uppdrag att genomföra ett mindre försöksprojekt inom Region Gotlands gymnasier och högstadier, för att prova möjliga metoder för att tillhandahålla kostnadsfria mensskydd till elever. Försöket finansierades inom ramen för beslutad budget. Ursprunget till regionfullmäktiges beslut är en motion som tidigare har remitterats till utbildningsnämnderna för besvarande. Ärendet ska återrapporteras till budgetberedningen 2024 vilket härmed görs.

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen har under 2023 genomfört ett försöksprojekt/pilot med kostnadsfria mensskydd på Wisbygymnasiet och på Solbergaskolan, där mensskyddsautomater har installerats.

- Efter kartläggning begärdes offerter inför direktupphandling från företag som erbjöd olika modeller av dispensers och mensskyddsautomater. Herbox AB leasingpaket av dispensers var den produkt som valdes för installation på skolorna då den var mest fördelaktig avseende pris och utrustning. Dessa dispensers är utrustade med tidlös och matar ut ett mensskydd per tillfälle och en dispenser rymmer totalt 112 tamponger och 30 bindor.
- Under 2023 har det funnits automater uppsatta på Wisbygymnasiet och på Solbergaskolan. Avtalet med leverantören gäller 12 månaders hyra till ett totalbelopp av 25 920 kr för 10 automater. I beloppet ingår en grunduppsättning bindor/tamponger. Uthyrningskostnaden är 216 kr per månad per dispenser och då ingår fyra påfyllningar till varje automat. Påfyllning utöver de fyra som ingår i månadskostnaden kostar 456 kr per automat. Wisbygymnasiet har inte behövt göra någon extra beställning men Solbergaskolan har beställt tre påfyllningar under hösten 2023. Totalkostnaden för projektet fram till och med februari 2024 är 27 288 kr.
- Skolorna har placerat automaterna bland annat vid elevhälsans lokaler, vid omklädningsrum och vid toaletter. Det har varit varierande åtgång men tydligt är att det är automaterna vid elevhälsan som används flitigast vid båda skolorna.
- Automaterna har drabbats av skadegörelse vilket resulterat att vissa automater har plockats bort. Det har krävts viss arbetstid av vaktmästare

och administrativ personal för att sköta automaterna, vid påfyllning, vid nedskräpning och vid skadegörelse.

- Projektet har fungerat bra och själva frågeställningen att erbjuda gratis mensskydd för elever har fått ett större fokus. Eleverna har överlag visat på intresse och nöjdhet inför försöket även om nyttjandet skiljer sig åt mellan skolorna samt att viss skadegörelse har förekommit.

Region Gotland befinner sig dock i en exceptionell ekonomisk situation som kräver stor återhållsamhet och därför bedöms det inte finnas utrymme att utöka eller fortsätta projektet, särskilt då grundskolan går med underskott.

Förslaget är att nämnderna avslutar försöket och återrapporterar det genomförda projektet till regionfullmäktige.

Bedömning

Projektet har varit ett intressant försök att erbjuda mensskydd på Wisbygymnasiet och Solbergaskolan. Sammantaget har det varit mer positiva synpunkter kring försöket på grundskolan än på gymnasiet. Det är också viktigt att poängtera att det redan tidigare fanns gratis mensskydd vid elevhälsan/skolsköterskorna för de elever som behövde mensskydd på skolorna. Solbergaskolan upplever dock att åtgången av mensskydd har ökat efter att automaterna installerades.

Wisbygymnasiet ser ingen förändring i användandet av de mensskydd som erbjuds utan skillnaden är att det är färre mensskydd som tas från de korgar med mensskydd som funnits sedan tidigare. Eleverna har gett uttryck för att en fördel med automaterna är att mensskydden då finns på flera platser - men att det redan funnits ställen tidigare där eleverna kunde hämta mensskydd vid behov.

Försöket har fungerat bra men Wisbygymnasiet kommer att avsluta projektet med anledning av att skolan och skolsköterskorna redan erbjuder mensskydd, samt att det inte efterfrågats eller kommenterats av eleverna eller personal. Möjligen upplevde eleverna försöket som mest intressant i början eftersom nyttjandet över året inte har varit så stor. Det har även varit skadegörelse och nedskräpning.

Solbergaskolan upplever att försöket har varit bra och att eleverna varit nöjda med möjligheten att hämta gratis mensskydd i automater. Åtgången har varit större på Solbergaskolan, särskilt från automaten som sitter vid elevhälsans lokaler. Solbergaskolan har också haft en viss skadegörelse inledningsvis. Försöket kommer att avslutas även på Solbergaskolan, men eftersom skolan bedömer att det är smidigare med automat än att ha mensskydd i korg så kommer de fortsätta med en automat.

Bedömningen från utbildnings- och arbetslivsförvaltningen är att försöksprojektet varit bra och resulterat i att frågan om gratis mensskydd har

fått ett större fokus, särskilt ur ett jämställdhets- och genusperspektiv. Men eftersom Region Gotland befinner sig i en exceptionell ekonomisk situation som kräver stor återhållsamhet, och då särskilt grundskolan går med underskott, så bedöms det inte finnas utrymme att utöka eller fortsätta med projektet och erbjudandet.

Regionsstyrelseförvaltningen delar utbildnings- och arbetslivsförvaltningens bedömning att det inte finns ekonomiskt utrymme att fortsätta projektet och föreslår därför att försöksprojektet avslutas.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ulrika Jansson, ekonomidirektör, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

RF § 147 Motion. Gratis mensskydd i skolan, 2022-09-19

BUN § 109 Försöksprojekt. Kostnadsfria mensskydd i skolan, 2022-11-29

GVN § 85 Försöksprojekt. Kostnadsfria mensskydd i skolan, 2022-11-30

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-10

RS AU § 120 Återrapportering av uppdrag. Lägesrapport Alléskolan

Ärendenummer: RS 2019/954

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Informationen tas emot.
 - Uppdraget avslutas.
-

Sammanfattning

Regionfullmäktige har gett barn- och utbildningsnämnden att löpande, vid budgetberedning och budgetavstämning under de år som ombyggnaden av Alléskolan pågår, återkomma med statusrapport och uppdatering av investeringsbudgeten. (RF 2019-11-18, § 279)

Nämnden rapporterar i mål- och budgetskrivelsen att projektet följer både tidsplan och budget. Invigning av den nya skolan kommer att ske till höstterminen 2024.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ulrika Jansson, ekonomidirektör, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Barn- och utbildningsnämnden 2024-03-19, § 24

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-18

RS AU § 121 Återrapportering av uppdrag. Införande av en kultur- och fritidsnämnd

Ärendenummer: RS 2022/1853

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Ärendet återremitteras och återkommer till budgetberedningen 2025.

Sammanfattning

16 juni 2017 tog regionfullmäktige beslut (RF § 93) att kultur- och fritidsnämnden och tillhörande förvaltning från 1 januari 2018 skulle komma att läggas ned. Större delen av den dåvarande förvaltningen flyttades in som en avdelning inom regionstyrelseförvaltningen (förvaltningen). Med nedläggningen genomfördes en del av den besparing som uppdragits till kultur- och fritidsnämnden inom regionen. Den 26 oktober 2022 (RS § 345) uppdrog regionstyrelsen regionstyrelseförvaltningen att förbereda införandet av en kultur- och fritidsnämnd från den 1 januari 2024. Till följd av den ekonomiska situationen i regionen uppdrog regionstyrelsen förvaltningen den 30 maj 2023 (RS § 184) att återkomma med avgörandet att införa nämnd i samband med budgetarbetet under 2024. I samband med beslutet uppdrogs även förvaltningen att se över de interna stödstrukturerna i regionstyrelseförvaltningen för kultur- och fritidsavdelningen.

Förvaltningen har utifrån uppdragen genomlyst hur införandet kan ske och belyst vad det ger för ekonomiska konsekvenser även i relation till det stöd och den bemanning som idag finns.

Vid nedläggning av förvaltningen möjliggjordes besparingen genom att ett flertal chefstjänster och stödfunktioner minskade. Stödet inom förvaltningen var tänkt att till viss del ersätta minskningen. Över tid har det dock visat sig att arbete, arbetsmiljö och kvalitet har påverkats negativt.

Förvaltningens kultur- och fritidsavdelning bedöms inte till fullo kunna hantera uppdrag och kvalitetskrav som finns gällande t ex systematisk kvalitetsuppföljning, riskanalyser, internkontrollplan, objektsförvaltning, arkivering med mera med de resurser som finns. Chefernas roller inom kultur- och fritidsavdelningen är komplexa och omfattande och det stöd som finns idag möjliggör inte kvalitet och proaktivitet. Det påverkar även arbetsmiljön negativt. För att säkra grundbemanningen bedömer förvaltningen att det krävs en ökning av 2,0 tjänster. Det skulle innebära ett ramtillskott på totalt 2,0 mnkr. När ramtillskott tillförts bedömer förvaltningen det möjligt att införa ny nämnd. En ny nämnd bedöms behöva en ramförstärkning på 1,65 mnkr främst i form av stödtjänster inom registratur, stadsekretariat, politiska tjänster och HR.

Då det ekonomiska läget för Region Gotland kommande år fortsatt ser kärvare ut bedömer förvaltningen att det inte är möjligt att prioritera införande av ny nämnd från 2025. Förvaltningen bedömer därför att kultur- och fritidsberedningen bör fortsätta med sitt uppdrag tillsvidare.

Gällande förstärkning av kultur- och fritidsavdelningens grundbemanning bedömer förvaltningen att det ekonomiska läget inte heller möjliggör en säkerställning av denna under 2025. Förvaltningen föreslår därför att äskandet fortsatt inkluderas i förvaltningens Mål och Budget inför budget 2026.

Inför ett eventuellt beslut om införande av en kultur- och fritidsnämnd bör även en översyn ha gjorts kring verksamheter inom Region Gotlands övriga förvaltningar som har bäring på området och vart dessa verksamheter bör vara organiserade. Detta utifrån tanken att sammanhålla ansvaret för hela kultur- och fritidsområdet inom en och samma nämnd. Förvaltningen föreslår därför att regionstyrelsen ger regiondirektören ett sådant uppdrag att redovisa i anslutning till när beslut om införande av nämnd görs.

Bedömning

Till följd av tidigare besparingar inom kultur- och fritidsområdet bedömer förvaltningen att den bemanning och det stöd avdelningen får del av inte är tillräckligt. Utan ramförstärkning är förvaltningens bedömning att kultur- och fritidsavdelning inte kan hantera de uppdrag och kvalitetskrav som finns gällande systematisk kvalitetsuppföljning, riskanalyser, internkontrollplan, objektsförvaltning, arkivering mm. Det går inte att nå upp till dessa med de resurser som finns. Inte heller kan arbetsmiljön säkerställas fullt ut för de chefer och medarbetare som finns inom avdelningen. Chefernas roller inom avdelningen är komplexa då flertal chefsroller minskat utan att uppdraget minskat.

Förvaltningen bedömer att införande av nämnd inte kan göras utan att grundbemanningen inom avdelningen stärks. Då det ekonomiska läget för Region Gotland kommande år ser kärvare ut och införandet av en kultur- och fritidsnämnd beräknas kräva ramtillskott på 3,65 mnkr bedömer förvaltningen att regionstyrelsen avvaktar med införandet till dess det finns ekonomiskt utrymme. Förvaltningen rekommenderar därför att kultur- och fritidsberedningen fortsätter med sitt uppdrag tillsvidare. Likväl bedömer förvaltningen att den ekonomiska situationen inte heller möjliggör säkerställande av bemanning inom kultur- och fritidsavdelningen.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Angelica Andersson Fihn, avdelningschef och Anna Malm, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Saga Carlgren (V) yrkar avslag till regionstyrelseförvaltningens förslag gällande beslutspunkt ett och två.

Saga Carlgren (V) yrkar att en kultur- och fritidsnämnd ska införas från 2025.

Meit Fohlin (S) yrkar att ärendet återremitteras utifrån rådande ekonomiskt läge och återkommer till budgetberedningen 2025.

Ordförande ställer proposition på Saga Carlgrens (V) ändringsyrkanden och finner att de avslås.

Ordförande ställer proposition på eget ändringsyrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-23

RS AU § 122 Förändrad organisationstillhörighet ungkulturhuset Fenix

Ärendenummer: RS 2024/966

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Ärendet återremitteras och återkommer till budgetavstämningen 2024.
- Regiondirektören får i uppdrag att återkomma med en rapport om hur ungdokumenthuset Fenix verksamhet ska tas om hand och utvecklas inom regionstyrelseförvaltningen samt hur ungdomsverksamheten inom utbildnings- och arbetslivsförvaltningen ska stärkas framåt. Uppdraget återrapporteras till budgetavstämningen 2024.

Sammanfattning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN) tog 2024-03-21, § 35 beslut om att begära att ansvaret för verksamheten och ungdokumenthuset Fenix överflyttas från GVN till regionstyrelsen från och med 1 januari 2025 med tillhörande budget på 2 500 000 kr. I samband med det begär även GVN en justering av regionstyrelsens och GVNs reglementen.

Bakgrunden är att när avvecklandet av kultur- och fritidsförvaltningen skedde 2017 så beslutade regionfullmäktige att GVN skulle svara för ungdomsverksamheten, motsvarande det som då drevs inom kultur- och fritidsförvaltningen (2017-09-25, RF § 117). Regionfullmäktige beslutade 2017-11-20, § 195 därefter om ombudgetering samt om ett budgetanslag till GVN.

Ett av de viktigaste uppdragen för kulturen på Gotland med stöd i Region Gotlands kulturplan och i arbetet med att efterleva de nationella kulturpolitiska målen - är att säkerställa kultur för den prioriterade målgruppen barn och unga. Idag är unga och unga vuxna den målgrupp som står längst bort från det kulturutbud som erbjuds på Gotland.

Regionstyrelseförvaltningen ser stora möjligheter att stärka ungdokumenthuset Fenix kulturprofil med en organisationstillhörighet närmare kultur- och föreningslivet, kulturutvecklarna, institutionerna och de stödmöjligheter och nätverk som finns inom regionstyrelseförvaltningen. En viss verksamhetsutveckling behöver ske både av ungdokumenthuset Fenix och inom regionstyrelseförvaltningen. Men det passar väl i tid med pågående översyn av nuvarande Solbergabadets lokaler som en möjlig plats för ungdokumenthuset.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer GVNs begäran om att verksamheten skall flyttas till regionstyrelsens ansvar som relevant och ställer sig positiv till förslaget under förutsättning att medel medföljer. Däremot bedömer

förvaltningen att en justering av regionstyrelsens och gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens reglementen inte behöver ske till följd av överflyttningen av ansvaret gällande ungdokument Fenix. Detta då GVN även fortsatt har kultur- och fritidsverksamhet i sin ungdomsavdelning.

Bedömning

Förvaltningen bedömer GVN:s begäran om att verksamheten skall flyttas till regionstyrelsens ansvar som relevant och ställer sig positiv till förslaget. Bedömningen är att en samlad organisering av ungdokument och kulturfrågorna inom regionstyrelseförvaltningen är gynnsam för såväl kulturlivets utveckling liksom för målgruppen unga/unga vuxna.

För att stärka Ungkulturhuset Fenix kulturprofil och få kulturlivets aktörer att effektivare möta de viktiga målgrupperna unga och unga vuxna bedöms att en verksamhetsutveckling av Ungkulturhuset Fenix behöver ske. Hösten 2024 bör förnyelse av verksamheten inledas och processledas i samverkan mellan kultur- och fritidsavdelningen och ungdomsavdelningen tillsammans med befintliga och nya unga målgrupper på Gotland. Detta arbete blir då även del i den verksamhetsutveckling/det fördjupade förstudiearbete som pågår kring transformering av nuvarande Solbergabadet till kulturhus - om ett sådant beslut fattas.

Förvaltningen bedömer att tidsperspektivet på övergången är genomförbart. Hösten 2024 kan förnyelse av verksamheten processledas i samverkan mellan kultur- och fritidsavdelningen och ungdomsavdelningen tillsammans med befintliga och nya unga målgrupper på Gotland. Detta arbete blir då även del i den verksamhetsutveckling/det fördjupade förstudiearbete som pågår kring transformering av nuvarande Solbergabadet till kulturhus - om ett sådant beslut fattas längre fram.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att en justering av regionstyrelsens och gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens reglementen inte behöver ske till följd av överflyttningen av ansvaret gällande Ungkulturhuset Fenix. Detta då GVN även fortsatt har kultur- och fritidsverksamhet i sin ungdomsavdelning.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att en överflyttning av de budgeterade medlen är en förutsättning för att regionstyrelseförvaltningen skall kunna motta verksamheten och kunna utveckla den framåt.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att verksamheten med en ny organisationstillhörighet kan få ökad samverkan med hela det gotländska kulturlivet. I den fortsatta verksamhetsutvecklingen är medskapande och delaktighet med unga målgrupper en del av processen framåt något som förvaltningen redan genomför i likvärdiga verksamheter.

4. Jämställdhetsperspektiv

Förvaltningen bedömer att jämställdhetsperspektivet som idag beaktas inom verksamheten fortsatt kommer bibehållas och inte påverkas negativt av en organisationsförändring.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Förvaltningen bedömer att verksamheten kan gynnas av en organisationsförändring genom att verksamheten kan genomföras i ökad samverkan med externa parter även på landsbygderna.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att en organisatorisk flytt av verksamheten inte har någon vare sig klimat- eller miljöpåverkan.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Angelica Andersson Fihn, avdelningschef, Paola Ciliberto, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen, Lena Nordström, avdelningschef och Nina Tofftén, enhetschef, utbildnings- och arbetslivsförvaltningen.

Meit Fohlin (S) yrkar att ärendet återremitteras utifrån rådande ekonomiskt läge och återkommer till budgetavstämningen 2024.

Meit Fohlin (S) yrkar att regiondirektören får i uppdrag att återkomma med en rapport om hur ungdanshuset Fenix verksamhet ska tas om hand och utvecklas inom regionstyrelseförvaltningen samt hur ungdomsverksamheten inom utbildnings- och arbetslivsförvaltningen ska stärkas framåt. Uppdraget återrapporteras till budgetavstämningen 2024.

Ordförande ställer proposition på egna yrkanden och finner att de bifalls.

Beslutsunderlag

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-02-19

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2024-03-21, § 35

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-10

RS AU § 123 Återrapportering av uppdrag. Förslag till fortsatt arbete med kultur och hälsa

Ärendenummer: RS 2024/124

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Ärendet återremitteras och återkommer till budgetavstämningen 2024.

Sammanfattning

Under 2022 initierade Kulturenheten och programmet Hälsa genom hela livet (HSF/SOF/UAF/RSF) ett samarbete för att nå grupper i samhället i riskzon för psykisk ohälsa med fokus på unga och ensamma äldre. Samarbeten inleddes även med kulturinstitutioner, studieförbund, vårdcentralen i Hemse, elevhälsan och Första linjen. En av slutsatserna är att det behövs nya samarbeten för att hantera en målgrupp som söker vård idag för att de inte mår bra men som inte har medicinska behov. I kultur- och hälsa arbetet prövades insatser för dessa målgrupper. Hantverk, biblioterapi/shared reading och dans var insatser som provades med ett lyckat resultat.

Regionstyrelseförvaltningen fick 2023 i samband med slutrapportering av detta arbete i uppdrag att återkomma med hur Region Gotland framåt kan arbeta med uppdrag, ansvar, resurssättning och samverkan för att ett brett arbete med kultur och hälsa ska kunna fortsätta enligt målen i Hälsa genom hela livet.

Med slutsatserna från arbetet under 2022 och 2023 föreslås nu att Region Gotland ska tillhandahålla en kontinuerlig verksamhet av hälsofrämjande kulturinsatser via primärvård och primärvårdsnära verksamhet som löpande kan utvecklas och utvärderas. Ett tjänsteutrymme på 50 procent behövs för att kunna samordna, utveckla och följa upp insatserna samt verksamhetsmedel för att täcka kostnaderna för insatserna riktade till deltagarna.

Den senaste folkhälsoundersökningen visar att psykisk ohälsa ökar på Gotland. En fjärdedel av den gotländska befolkningen har lågt socialt deltagande, ensamhet klassas som lika farligt som rökning och vården ser att det finns en grupp som söker vård för att de inte mår bra men som inte har medicinska behov. Särskilt sårbara grupper är unga och ensamma äldre.

Arbetet som föreslås på Gotland liknar kultur- och hälsa-arbetet i andra regioner med tvärspektoriell samverkan i fokus utgående från kulturförvaltningar runt om i landet. Området tar avstamp i pågående forskning på internationell och nationell nivå och ett nationellt nätverk samlar sedan 25 år experter och numera även regionala och kommunala samordnare årligen. Insatserna som föreslås utgår ifrån beprövade metoder nationellt och erfarenheterna från de två senaste årens arbete på Gotland.

Kulturaktiviteter för målgrupperna utformas med låga trösklar och bygger på att stärka det friska hos individen. Syftet är att leda till förbättrat mående såväl som ett minskat behov av vårdinsatser.

Insatser som föreslås är bland annat litteratur för hälsa, hantverk för hälsa och dans för hälsa. Insatser erbjuds till personer över hela ön i samverkan med primärvård och primärvårdsnära verksamhet i tex Hemse, Visby och Slite. Föreslagen nivå är att hålla igång två grupper per år inom varje område, där en grupp bestående av upp till tio personer ses åtta till tio gånger under en termin. I samband med avslut av insatsen informeras och uppmuntras deltagande i ordinarie verksamheter inom exempelvis bibliotek, studieförbund eller i föreningsform. Insatsen bedöms totalt kosta 700 000 kr per år inklusive ett tjänsteutrymme för planering, samordning, uppföljning och omvärldsbevakning.

Planering och samordning av insatserna sker över flera förvaltningar, inom ramen för en formaliserad samverkan i hälsofrämjande nätverk (även på nationell nivå) och med god kännedom om kulturen på Gotland. Samordnaren placeras på Kulturenheten inom regionstyrelseförvaltningen då arbetet till stor del liknar arbetet med kulturgarantin som i samverkan med utbildnings- och arbetslivsförvaltningen köper in kultur till skolor på Gotland. Samordnaren bör även ingå i det nationella nätverket för kultur och hälsa där Gotland idag ännu inte är representerat.

Bedömningen är att Region Gotland med kultur- och hälsa-insatser kan förebygga och stärka psykisk hälsa hos utsatta målgrupper i samhället, minska ofrivillig ensamhet och avlasta vården när det handlar om individer som i första hand inte bör behandlas medicinskt. Genom att insatserna förmedlas genom primärvård och primärvårdsnära verksamhet kan helt nya målgrupper nås som idag inte nås genom befintliga strukturer för kulturen.

Satsningen knyter an till uppfyllandet av den regionala utvecklingsstrategins genomförandeprogram Kraftsamling för hälsa och ett socialt hållbart Gotland samt programmet Hälsa genom hela livet.

Bedömning

Mot bakgrund av den ökade ohälsan och ensamheten i samhället bedömer regionstyrelseförvaltningen att nya metoder krävs för att förebygga och behandla psykisk ohälsa på Gotland. En kontinuerlig insats på kultur och hälsa har potential att öka hälsan hos befolkningen, minska ofrivillig ensamhet samt skapa en ökad hållbarhet för vården i samband med den målgrupp som söker vård men som inte bör behandlas medicinskt. En insats av detta slag är också ett sätt att stimulera kulturaktörer som verkar inom fältet, till exempel studieförbund på Gotland.

Arbete med kultur och hälsa pågår runtom i kommuner och regioner i hela landet och vilar på forskning och ett medvetet, systematiskt arbete. Med två års

erfarenhet av lyckosam tvärgående samverkan på Gotland är bedömningen att verksamheten bör fortsätta i en permanent struktur inom Region Gotland med regelbunden uppföljning och utvärdering.

Insatser inom kultur och hälsa går i linje med Region Gotlands kulturplan och dess intentioner med fokusområdet social hållbarhet med syftet att ”främja allas möjligheter till kulturupplevelser, där kultur kan utgöra en viktig faktor för gemenskap och inkludering.” samt kulturplan mål 1.1, Kultur och hälsa: att ”öka kompetensen och utveckla nya verksamheter inom området kultur och hälsa i tvärssektoriella samarbeten.”

Insatsen är även del i arbetet med Kraftsamling för ett socialt hållbart Gotland exempelvis mot målen ”psykiskt välbefinnande är jämlikt fördelat”, med insatser som syftar till att motverka ofrivillig ensamhet, målet ”vi rör oss en timme varje dag”, där dans är en av insatserna. Även ”alla kan delta i den demokratiska samhällsutvecklingen” är ett relevant mål samt programmet Hälsa genom hela livet genom att med föreslagen verksamhet bidra till ”insatser för upplevd trygghet att delta i samhället”.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Ej aktuellt.

2. Ekonomiskt perspektiv

Satsningen skapar ekonomisk hållbarhet genom att avlasta vården med gruppinsatser för personer i ofrivillig ensamhet, istället för att upprätthålla enskilda möten med vårdgivare.

3. Barnperspektiv

Unga med psykisk ohälsa är en av målgrupperna. Dansmetoden föreslås, med möjligt till utveckling av nya insatser. Var fjärde ungdom i högstadiet och gymnasiet upplever ensamhet.

4. Jämställdhetsperspektiv

Uppföljning och medveten utveckling av insatserna krävs för att säkerställa att de utformas så att de kan nå rätt grupper och bidra till jämlik hälsa.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att insatserna kan genomföras spritt över ön i Hemse, Visby och Slite.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att insatsen inte har någon påverkan på klimat och miljö.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Angelica Andersson Fihn, avdelningschef, och Paola Ciliberto, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att ärendet återremitteras utifrån rådande ekonomiskt läge och återkommer till budgetavstämningen 2024.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-03-06

RS AU § 124 Återrapportering av uppdrag. Långsiktig lösning Slite ishall- sekretess

Ärendenummer: RS 2023/146

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Ärendet återremitteras och återkommer till budgetavstämningen 2024.
-

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Angelica Andersson Fihn, avdelningschef, och Per Wallstedt, fritidsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att ärendet återremitteras utifrån rådande ekonomiskt läge och återkommer till budgetavstämningen 2024.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-03-06

RS AU § 125 Återrapportering av uppdrag. Fritidsbanken- långsiktig lösning

Ärendenummer: RS 2023/875

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Ärendet återremitteras och återkommer till budgetavstämningen 2024.

Sammanfattning

Fritidsbanken på Gotland, startad i september 2017, bygger på en cirkulär ekonomi och erbjuder gratis utlåning av återanvända idrottsprylar till de som saknar utrustning för idrott. Verksamheten stöttades initialt av arbetsmarknadsdepartementet och Arbetsförmedlingen Gotland, och finansierades senare med arbetsmarknadsstöd, projektmedel och eget kapital. RF-Sisu Gotland har hela tiden varit huvudman för verksamheten.

Inför 2022 fick RF-SISU Gotland extra verksamhetsstöd från Region Gotland för att utveckla och driva Fritidsbanken. Uppdraget inkluderade att upprätthålla ordinarie verksamhet, återrekrytera barn och ungdomar till aktivare livsstil samt rikta insatser mot skolor, ungdomsgårdar och idrottssvaga områden, främst genom uppsökande verksamhet. Fritidsbankens grundpelare är att alla får låna, allt är gratis, och utrustningen återanvänds. Verksamheten stöder regionala mål, såsom att öka fysisk aktivitet och främja psykiskt välbefinnande. Insatserna har inkluderat uppsökande verksamhet, samverkan med skolor och evenemang, samt utlåningsverksamhet i Klintehamn och Visby. Lokalen i Klintehamn har sagts upp, och utlån koncentreras nu till Visby.

Beslutet 2022 möjliggjorde att verksamheten kunde bedrivas under 2023 och 2024 men från 2025 finns inga medel i förvaltningens budget att fortsätta ge verksamheten stöttning ekonomiskt. Därför fick förvaltningen ett uppdrag 2023-04-26 RS § 123 att återkomma med förslag på hur finansieringen kunde säkerställas på lång sikt.

För att uppnå hållbarhet och långsiktighet föreslås ett idéburet offentligt partnerskap med RF-SISU Gotland. För att implementera detta föreslås en utökad budget på 1,5 mnkr för Kultur- och fritidsavdelningen. Detta inkluderar historiska kostnader och en uppskattad budget för framtida satsningar, särskilt inom uppsökande verksamhet.

Budgeten skulle stödja mål från regionala utvecklingsstrategin och Fritidsplanen, inklusive ökad rörelse, tillgänglighet till fritidsaktiviteter för alla, och främjande av en aktiv fritid oavsett bakgrund. En IOP med RF-SISU Gotland förväntas bidra till att uppnå dessa mål och säkerställa långsiktig hållbarhet i Fritidsbankens verksamhet.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen ser stora fördelar med verksamheten som Fritidsbanken bedriver. Utlåningen av verksamhet sänker trösklar och ger potential för fler att delta i aktiviteter, vilket i sin tur ger förutsättningar för fler att röra sig med. Behovet av att hitta en långsiktig och hållbar lösning för Fritidsbankens verksamhet är stort. Det är en verksamhet som år från år har haft osäkerhet hur finansiering ser ut, vilket i sin tur resulterar i en svårighet att planera sin verksamhet långsiktigt, inte minst gällande uppsökande verksamhet och hur nya målgrupper ska nås. Ett IOP skulle kunna ge förutsättningar för att utveckla verksamheten ytterligare, och med det Region Gotlands måluppfyllelse.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Angelica Andersson Fihn, avdelningschef, och Per Wallstedt, fritidsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att ärendet återremitteras utifrån rådande ekonomiskt läge och återkommer till budgetavstämningen 2024.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-03-22

RS AU § 126 Återrapportering av uppdrag. Verksamhetsanpassning Rävhagen

Ärendenummer: RS 2022/79

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Information om äskandet tas emot. Beslut om budget fattas i samband med beslut om Mål och Budget 2025-2027.
- Beslut om driftbudgetsanslag återkommer när anläggning finns.

Sammanfattning

Wisby ridklubb har påpekat utmaningarna med att driva ridhuset och ridbanorna på Rävhagen. 2022 identifierades behovet av investeringar i den befintliga ridanläggningen och stöd erhöles. En förstudie 2022 undersökte möjligheten att anlägga en ny ridbana på Rävhagen. Trafiken från pågående byggnadsprojektet Stenhuggaren gjorde den befintliga banan olämplig och en ny plats övervägdes på åkermarken bakom ridhuset. Förslaget föll dock på grund av osäkert tidsperspektiv, högspänningsledningar och pris.

Regionstyrelseförvaltningen fick i uppdrag att granska Rävhagen 1:3, tidigare konstgräs och grusplan, för att se hur den kunde anpassas till ridsportens behov, detta utifrån att konstgräsplanen på området flyttades till Rävhagen. En arbetsgrupp med deltagare från ridsportförbundet skapade ett funktionsprogram för en ny ridbana. Den planerade anläggningen inkluderar byggnad, förråd, ridbana, läktare, domartorn, vattenposter, sop- och gödselhantering, belysning, staket, mobilt staket, ridslinga, tillgänglighetsanpassning, parkering, ljudanläggning och digital tidtagning. Ridbanan skulle placeras där konstgräsplanen tidigare låg.

Kostnadsuppskattningen inkluderar mark, byggnader, ledningsarbeten och belysning. Investeringskostnaden beräknas till 67,5 miljoner kronor med en avskrivningstid på 33 år. Driftsdialog pågår med ridsportförbundet och en tidsplan föreslår totalt 18-24 månaders byggprocess efter bygglov.

Kommunekologen har bedömt att åtgärden kan genomföras utan större negativ påverkan på naturvärden.

Den preliminära driftskostnaden, det vill säga internhyran till fastighetsförvaltningsavdelningen, beräknas ligga på runt 4 mnkr. Den summan måste dock kompletteras med kostnader för verksamhetsdriften vilket innebär att totalkostnaden kommer att bli högre än dessa 4 mnkr. Detsamma gäller investeringsutgiften som fortfarande behöver kompletteras med inventarier för att drifva anläggning och inventarier för att hyra ut den.

Förstudien kommer att fortsätta med att undersöka driftkostnader, driftsform, intern hyra och infrastruktur. Målet är att förbättra ridsportens förutsättningar på Gotland genom två steg. Steg ett med en utomhusyta och steg två genom att utveckla inomhusanläggning. Förstudie av etapp 2 - ridhus - förväntas påbörjas efter sommaren det vill säga när slutrapporten för ridbanan är klar.

Bedömning

Utformningen av förslaget till ny ridbanan är framtaget utifrån de behov som gotländsk ridsport gemensamt har tagit fram. En arbetsgrupp bestående av representanter från ridklubbarna på Gotland har tagit fram funktionsprogrammet som ligger till grund för gestaltningen av området. Det är framtaget för bästa funktionalitet och nyttjande enligt ridsporten själva.

Det är en nationell trend att allt fler kommuner anlägger anläggningar till ridsporten. På Gotland har vi än så länge ingen sådan. Detta är ett första steg att tillgodose behovet även hos ridsporten, steg 2 är att se över möjligheterna för en till inomhusanläggning för ridsport, även den att placeras på Rävåsen. Även för steg 2 behöver Region Gotland utreda driftsform för att få fram bästa möjliga lösning. Trots den tuffa ekonomiska situationen för Region Gotland anser förvaltningen att en investering i en ridanläggning viktig. Detta för att få en jämnare fördelning av regionägda anläggningar gällande nyttjande för tjejer respektive killar. En ridanläggning skulle göra Region Gotland anläggningsbestånd mer jämställt sett till nyttjandet, därav är det en angelägen investering.

Driftskostnaden behöver utredas närmare till slutrapporten som kommer att vara klar till Budgetavstämningen 2024.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att perspektivet ej är aktuellt i detta ärende.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att förvaltningen är medvetna om det ansträngda läget i Region Gotland ekonomi och de utmaningar som finns. Förvaltningen anser dock att detta är ett projekt som bör prioriteras då det skulle säkerställa en anläggningsform, i detta fall ridbana, som inte finns i regionens egen regi ännu och där behovet är stort.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att en ridbana placerad i Visby avsevärt skulle kunna öka möjligheter för aktiviteter för barn och ungdomar både i närliggande området men även för Gotland som helhet med möjligheten till tävlingar och träningsläger.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att en ridbana skulle vara en bra satsning ur ett jämställdhetsperspektiv i och med det underskott på regionala anläggningar i denna form. Ridsport överlag är en idrott dominerad av tjejer som utövare, men det finns ingen regionalt ägd och driven anläggning. Denna snedvridning av anläggningar och resurser skulle rättas upp till viss del med denna investering.

5. Landsbygdsäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att även om den nya ridbanan placeras i Visby är det viktigt att komma ihåg att ridsporten är stor även på landsbygden. Förvaltningen gör bedömningen att en anläggning i Visby kan komma utövare och föreningar även utanför Visby till gagn, detta genom en utökad möjlighet att arrangera tävlingar och andra arrangemang på den nya banan.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att den föreslagna ebb- och flodbanan ger en avsevärt mindre förbrukning av vatten än vad som annars skulle behövas. En ebb- och flodbana är självreglerande i vattentillförseln i ett slutet system så behov av att kontinuerligt vattna banan, så som annars är brukligt, finns inte. På så sätt blir klimatpåverkan avsevärt mindre. Ett visst resande inom Gotland kan uppstå då föreningar och utövare på landsbygden ska ta sig till banan, men det hade uppstått oavsett var ridbanan hade placerats.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Angelica Andersson Fihn, avdelningschef, och Per Wallstedt, fritidsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att information om äskandet ska tas emot, och att beslut om budget fattas i samband med beslut om Mål och Budget 2025-2027.

Arbetsutskottet föreslår att beslut om driftbudgetsanslag återkommer när anläggning finns.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att de bifalls.

Beslutsunderlag

Rävhagen ridanläggning delrapport förstudie daterad 2024-02-16

Utlåtande kommunekolog daterad 2024-02-05

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-03-06

RS AU § 127 Kriterier och process för lånefinansiering vid nybyggnation av idrottsanläggning

Ärendenummer: RS 2024/1325

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Kriterierna och processbeskrivningen för lånefinansiering vid nybyggnation av idrottsanläggningar godkänns.

Sammanfattning

I och med ärendet kring en ny ishall i Visby (RS 2022/1213) har frågan kring lånefinansiering uppkommit.

För att försäkra sig om att eventuella framtida förfrågningar till Region Gotland kring lånefinansiering behandlas likvärdigt, har regionstyrelseförvaltningen tagit fram en lista med förslag på kriterier och en processbeskrivning som beskriver hur Region Gotland skulle kunna hantera kommande förfrågningar, se bilaga 1.

Kriterierna är uppdelade på åtta punkter. Ingångsvärdet är att Region Gotland bygger och driver idrottsanläggningar i egen regi, men om en förening uppfyller alla kraven kan lånefinansiering komma att prövas. I grund och botten är det också utrymmet i Region Gotlands budget som styr vilken lånefinansiering som finns möjlig till. En förening kan således uppfylla kraven och kriterierna men en eventuell förfrågan om lånefinansiering kan ändå komma att avslås.

Grundtanken är att anläggningen som ska uppföras ska fylla ett behov av nybyggnation inom idrottsområdet som Region Gotland har verifierat och budgetsatt. Behovsanalysen kan lyftas av både interna och externa parter men behovet ska i slutändan verifieras av Region Gotland. Med det menas till exempel att inga andra, närliggande anläggningar, kan avlasta eller att det finns en rimlig kapacitet kvar i befintlig anläggning.

Den tänkta anläggningen ska också komma fler till gagn än bara föreningen som uppför den. Vidare ska föreningen visa på förmåga att projektleda och genomföra det ansökt projektet och även kunna visa på en kalkyl gällande lånefinansiering och drift av anläggningen. Denna ska sedan ställas mot en av Region Gotland framtagna kostnadsbedömning för att kunna avgöra om det finns ett ekonomiskt incitament att förorda lånefinansiering.

Om samtliga listade kriterier uppfylls samtidigt som det finns ekonomiska incitament och ekonomiska medel kan Region Gotland se lånefinansiering som ett alternativ vid nybyggnation av idrottsanläggningar

Bedömning

Det är av vikt att fastställa hur Region Gotland ska förhålla sig till lånefinansiering framöver med tanke på att ärendet med ishallen i Visby är uppe för beslut. Det är förvaltningens bedömning att förteckningen över kriterier och process är en bra och lämplig avvägning på krav och möjligheter för föreningar att undersöka lånefinansiering som ett alternativ.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Angelica Andersson Fihn, avdelningschef och Per Wallstedt, fritidsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Saga Carlgren (V) yrkar avslag till regionstyrelseförvaltningens förslag.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och Saga Carlgrens (V) yrkande och finner att regionstyrelseförvaltningens förslag vinner bifall.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-29
Kriterier och processbeskrivning 2024-04-16

RS AU § 128 Återrapportering av uppdrag. Förstudie ishall

Ärendenummer: RS 2022/1213

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Ärendet återremitteras och återkommer till budgetavstämningen 2024.

Sammanfattning

Den nuvarande ishallen i Visby, som uppfördes 1975, har genomgått flera underhållsinsatser men står inför utmaningar på grund av det ökande intresset för isburna idrotter. Trots att ishallen fortfarande är tekniskt fungerande har den begränsade tillgängliga istiden blivit ett växande problem för lokala idrottsföreningar. För att adressera beslutade regionstyrelsen i investeringsplanen 2023-2032 att en förstudie skulle genomföras.

Förstudien, som utfördes med deltagande av idrottsföreningar och kontinuerlig rapportering till kultur- och fritidsberedningen, identifierade flera kritiska behov. Bland dessa behov framhövs dubbla isytor, fler omklädningsrum och en publikkapacitet på 2000 personer. Dessutom poängterades vikten av att utforma den nya ishallen för att kunna arrangera olika issportevenemang, inklusive SM i konståkning, samt att tillhandahålla utrustning för personer med funktionsvariationer.

Den juridiska aspekten av ärendet, särskilt i förhållande till LOU och EU-regler om statsstöd, och lånefinansiering har fått stor uppmärksamhet i ärendet. För att undvika att LOU blir applicerbart på projektet måste flera faktorer beaktas, inklusive att lånet från Region Gotland till Visby Roma HK måste vara marknadsmässigt och att fastigheten bedöms verka på en konkurrensutsatt marknad. Dessutom måste EU-reglerna om statsstöd beaktas för att undvika snedvridning av konkurrensen. Gällande lånefinansiering var initialt upplägget att lånet skulle gå till ett av föreningen nybildat fastighetsbolag, vilket ger utmaningar i frågan kring kommunala lån och eventuellt stöd till enskilda näringsidkare. I dagsläget har det skiftat till att det är föreningen Visby Roma HK som lånemottagare och det blir ett så kallat föreningslån. Detta utifrån den rättsliga praxis som finns kring föreningslån. Region Gotland själva har haft föreningslån fram till 1990-talet, och flertalet kommuner i Sverige har det fortsatt.

Den nya ishallen förväntas inte bara lösa de befintliga behoven för idrottsföreningarna utan också generera turistekonomiska fördelar för Gotland genom ökat antal gästnätter och möjligheter till olika evenemang. Investeringskostnaden för den nya ishallen beräknas till 258 mnkr, och finansieringen förväntas ske genom låneavtal med Region Gotland och driftsstöd från samma håll.

En viktig del av planen är att låta Visby Roma HK äga och driva den nya ishallen, medan Region Gotland får möjlighet att nyttja arenan. Genom ett nyttjanderättsavtal kommer Region Gotland att få tillgång till ishallen för en specificerad tid per år mot en avgift. Det slutgiltiga äskandet för ramförstärkning gällande driftstöd och nyttjanderätt beräknas till cirka 17 mnkr per år.

Genomförandeavtal och nyttjanderättsavtal har utformats för att reglera genomförandet och användningen av ishallen. Genom ett effektivt samarbete mellan Region Gotland och Visby Roma HK förväntas den nya ishallen inte bara bli en viktig resurs för lokala idrottsföreningar utan också för att främja evenemangsverksamheten i Visby.

För att säkerställa att markprocessen är färdigställd innan låneavtal kan fastställas får regiondirektör i uppdrag att bevaka detta. Det är med anledning att ha full kontroll över processen och vara trygg i att rätt process följer på varandra.

Bedömning

Behoven av ett utökat antal isytor i Visby är tydlig. Det är behovet för barn och deras behov av fler ytor som har styrt utveckling för att få till en till isyta i Visby. Dagens ishall har väldigt hög nyttjandegrad och i princip både lag och föreningar som står på kö för att använda den.

Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att en isyta i Visby inte är tillräcklig för den verksamhet och efterfrågan som finns.

I och med avsiktsförklaringen som togs i regionstyrelsen 2024-01-31, § 10 är utgångspunkten att anläggningen ska placeras på fastigheten Visborg 1:9 och att lånefinansiering och driftstöd är utgångspunkt och att Region Gotland ska erhålla möjlighet att nyttja arenan. Detta är ett led i verkställande av avsiktsförklaringen.

Ärendet innehåller genomförandeavtal och nyttjanderättsavtal.

Det är regionstyrelseförvaltningens bedömning att låneavtal och driftstöd är att se som verkställande av beslut avseende lånefinansiering och tas fram vid ett senare skede. Det är i låneavtalet som Region Gotland kan ställa av krav på vad som ska vara fastställt och färdigt för att avtalet ska vara giltigt, så som markanvisningsprocessen.

Det har varit tydligt från inledningen av detta ärende att det finns risker gällande avvägningar kring de juridiska frågorna. Regionstyrelseförvaltningen fortsatta bedömning, så som det varit från början, är att det inte går att lämna en definitiv försäkran. Det man behöver göra är att förhålla sig till de olika juridiska utmaningarna var för sig och se hur man på bästa sätt minskar risker för exponering för överklagan eller andra processer. Att begränsa risken går genom att förhålla sig till de olika regelverken på rätt sätt så som beskrivet i

både den här skrivelsen och tidigare handlingar i ärendet. Gör man det riskminimeras processen men det är förvaltningens bedömning att det inte går att eliminera risken helt och hållet gällande LOU, lånefinansiering och statsstödsreglerna.

Regionstyrelseförvaltningen kan se och bedöma stora förflyttningar inom idrotten och möjligheterna som ökade aktivitetsytor ger för barn och unga. Det finns stor utvecklingsmöjlighet även i att locka hit lag från fastlandet för cuper, turnering och träningsläger. Det ger inte bara effekt på barn och ungdomarna på ön utan även en betydande turistekonomisk effekt och en ökad upplevelse för de som lever och bor på Gotland. Gällande samhällseffekterna i stort kan förvaltningen se en ökad möjlighet till större arrangemang i en ny anläggning, så som Melodifestivalen och andra stora musikarrangemang, framför allt höst, vinter och vår. Hur stor den effekten blir är svår att säga då den är beroende av många parametrar, så som möjlighet och organisation för Region Gotland att ta emot den storleken av arrangemang och införsäljningsresurser för att kunna locka hit stor arrangemang. Att det ger en ökad möjlighet är klart, vad utfallet blir kan inte förvaltningen bedöma i dagsläget. Förvaltningen kan således inte heller sätta investeringen i relation till samhällseffekterna i stort, förvaltningen ser däremot stora, påtagliga fördelar inom idrotten med en ny arena utifrån tillgänglighet, aktivitetsytor och utveckling.

Det är i Visby som behovet av en extra isyta har bedömts så pass stort att behovet har resulterat förslaget på den här aktuella anläggningen. I strategin för ett långsiktigt hållbart serviceutbud på Gotland är det fortsatt bestämt att det är minst tre ishallar på Gotland som gäller, en på norra delen, en på södra samt en i Visby. Detta projekt påverkar inte den utgångspunkten eller strategin. Det är det utökade behovet i Visby som ersätts. Det är regionstyrelseförvaltningens bedömning att varken ishallarna i Slite eller Hemse har kunnat absorbera det behovet vi har sett i Visby därav att en nyetablering på Visborg blir nödvändig.

Tvärperspektiven grundar sig på ärendet i sin helhet, då det har varit en omfattande handläggning som sträckt sig över lång tid. De ska ses som en sammanfattning av hela ärendet.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att det finns ett antal juridiska aspekter att ta hänsyn till. En stor del av ärendehanteringens totalt sett har ägnats åt att gå igenom dessa utmaningar. Den övergripande bedömningen är att genomförandet är möjligt men att de olika behandlade aspekterna måste hanteras. Det är förvaltningens bedömning att lånefinansiering till en förening via ett föreningslån är mycket mer framkomligt än ett lån till ett företag. Detta beroende på den praxis som finns kring föreningslån historiskt sett på både och Gotland och nationellt. Det är även förvaltningens bedömning att om man följer de riktlinjer som

nämnts tidigare kring förhållandet kring LOU att LOU inte behöver appliceras, men flaggar för att det trots allt är en samlad bedömning av projektet som helhet. Med följda riktlinjer minimeras den risken, även om den inte elimineras då det är en samlad bedömning i slutändan. Det är även förvaltningens bedömning att risken att det uppfyller de fyra kriterierna för statsstöd är minimerad, en bedömning vi delar med andra kommuner. Det grundar sig även på två domar i Europeiska kommissionen angående upplägg och finansiering av en arena i Uppsala och Köpenhamn där kommunen har varit medfinansiar. Det är dock också värt att notera att liknande upplägg i sin helhet inte har varit juridiskt prövat tidigare.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att en investering i en ny ishall medför högre årliga kostnader för Region Gotland. Beroende på slutlig investeringsutgift, upplåningsränta och avskrivningskostnader beräknas kostnaden att öka med cirka 17 mnkr per år. Utrymmet i den totala investeringsbudgeten är begränsat och för att finansiera ishallen kommer omprioriteringar att behöva göras av de övriga investeringsobjekten. Region Gotlands låneskuld är förhållandevis låg 2023, 380 mnkr. För att finansiera den redan planerade investeringsvolymen kommer ett nytt lån att behöva tas upp under första halvåret 2024. Att låna ytterligare 250 mnkr medför en ökad exponering för ränterisk. Ett sådant lån innebär också att utrymmet för ytterligare nya lån blir mindre eftersom Region Gotlands totala låneskuld inte får överstiga 1 mdkr.

Samhällsekonomiskt görs bedömningen att den nya ishallen kommer att ha ett positivt utfall på besöksnäringen eftersom den kan ta emot större evenemang.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att en ny ishall i Visby med dubbla isytor skulle ge ytterligare möjlighet till aktivitet till barn och unga inom de idrotter som utförs på is. Region Gotlands har i sin Fritidsplan ett mål att öka andelen barn och unga som rör sig minst en timme per dag. Utökad isyta i Visby skulle gå mot måluppfyllelse på det målet.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att traditionellt sett är ishockey en idrott som har en övervägande del killar som utövare, men det pågår ett arbete nationellt att öka andelen tjejer inom ishockey och en utökad yta för ishockey skulle sannolikt kunna fortsätta att driva på den processen lokalt. En ny ishall skulle däremot även kunna ge utrymme även för konståkning, en idrott som har en övervägande del tjejer som utövare. Det kommer även att finnas utrymme för bägge verksamheterna att utvecklas mot att vara mer jämställda inom respektive idrott om isytorna utökas.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att en ny ishall bör placeras i Visby. Utifrån ett verksamhetsperspektiv är det i Visby som behovet är störst och sett till spridningen av isytor på Gotland är den god med ishallar i Hemse och Slite, något som är i linje med Region Gotlands strategi kring ”Ett långsiktigt hållbart serviceutbud på Gotland 2019-2030” som säger att det ska vara tre ishallar på Gotland.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att en ny ishall, även om det finns påverkan med transporter och dylikt under uppförande, anammar ny teknik som ger en lägre miljöpåverkan på driften än äldre anläggningar.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Angelica Andersson Fihn, avdelningschef, och Per Wallstedt, fritidsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Saga Carlgren (V) yrkar avslag till regionstyrelseförvaltningens förslag. I detta instämmer Johan Malmros (C).

Meit Fohlin (S) yrkar att ärendet återremitteras utifrån rådande ekonomiskt läge och återkommer till budgetavstämningen 2024.

Johan Malmros (C) yrkar avslag till Meit Fohlins (S) yrkande, och yrkar att ärendet ska avgöras idag, med anledning av den ekonomiska situationen. I detta instämmer Saga Carlgren (V).

Ordförande ställer proposition på om ärendet ska återremitteras eller avgöras idag och finner att ärendet återremitteras och återkommer till budgetavstämningen 2024. Votering begärs.

Som propositionsordning i omröstningen gäller ja-röst för att bifalla Meit Fohlins (S) yrkande om att ärendet återremitteras och återkommer till budgetavstämningen 2024, och nej-röst för att avslå yrkandet och att ärendet ska avgöras idag. Omröstningen ger 4 ja-röster: Andreas Unger (M), Thomas Karlström (S), Oscar Lindster (S) och Meit Fohlin (S), samt 3 nej-röster: Eva Nypelius (C), Johan Malmros (C) och Saga Carlgren (V).

Ordförande finner att eget ändringsyrkande vinner bifall och att ärendet återremitteras och återkommer till budgetavstämningen 2024.

Protokollsanteckning anmäls av Johan Malmros (C) och Eva Nypelius (C):
En ny ishall som svarar mot dagens och framtida behov behöver finnas med i regionens investeringsplaner, men inte förrän den ekonomiska situationen för Region Gotland har stabiliserat sig.

Av den rättsutredning som är gjord framgår att den tänkta byggentreprenaden troligtvis bryter mot lagen om offentlig upphandling.

Centerpartiet har under processens gång på olika sätt försökt att belysa riskerna, och bett att få dem mer noggrant utredda för att regionen ska ha en möjlighet att parera för dem, men utan resultat. Under nuvarande förutsättningar är det inte möjligt att fortsätta med det tänkta upplägget.

Det huvudsakliga skälet att avvakta med genomförandet är dock inte de kvarstående rättsliga riskerna, utan att de ekonomiska förutsättningarna att driva två stora idrottsprojekt (badhus och ishall) inte finns just nu. Vi står inför stora ekonomiska utmaningar, och ser redan nu att kvalitén för våra välfärdsverksamheter sjunker. Att addera på ytterligare kapitalkostnader och driftskostnader i nuläget är inte ansvarigt. Badhusprojektet som är påbörjat behöver fortgå, men vi kan inte påbörja ytterligare ett projekt i samma storleksordning.

Centerpartiet anser därför att beslut bör tas om att pausa ishallsärendet nu, för att ta upp det när de ekonomiska förutsättningarna medger det.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-15

Bilaga 1. Genomförandavtal 2024-04-22

Bilaga 2. Nyttjanderättsavtal 2024-04-22

RS AU § 129 Återrapportering av uppdrag. Badhus i Visby

Ärendenummer: RS 2019/959

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Information om äskandet tas emot. Beslut om budget tas i samband med beslut om Mål och Budget 2025-2027.
- Ny inriktning med tillägg enligt upprättat förslag godkänns.

Sammanfattning

Projektet för nya Solbergabadet har avancerat avsevärt sedan maj 2023. Efter regionfullmäktiges beslut 2023-06-19 om att inkludera en "djupbassäng" och täcka prisindexkostnader, inleddes arbetet med att utforma programhandlingar. Dessa slutfördes i september 2023 och visades upp för projektets styrgrupp. En ny kostnadsbedömning utfördes också, baserad på tidigare badhusprojekt utförda av entreprenören, vilket inkluderade uppskattade byggherrekostnader. Denna bedömning indikerade att projektet fortfarande låg inom den tilldelade budgeten, vilket resulterade i att nästa fas omedelbart påbörjades.

Denna nästa fas innefattade systemhandlingsprojektering och utarbetande av bygglovsdokument, vilka startade i september 2023. Bygglovsdokumenten blev klara i januari 2024, och en ansökan om bygglov lämnades in den 12 januari 2024, registrerad den 15 januari. Initialt planerades bygglovsprocessen att avslutas i miljö- och byggnämnden den 16 april, men förlängdes sedan till den 3 juli 2024.

En betydande utveckling har skett i de nya beräkningarna för projektet. Med den färdiga systemhandlingen som underlag har en detaljerad kalkyl skapats, inklusive en noggrann analys av byggherrekostnaderna. Resultatet av dessa beräkningar indikerar ett behov av ett utökad investeringsutrymme på 47 mnkr, vilket höjer den totala investeringsbudgeten till 348 miljoner kronor. Denna ökning kommer behöva att fördelas över åren 2025-2027.

De främsta anledningarna till behovet av utökad budget inkluderar:

- Utökning av tekniskt utrymme i källarplan från 1 880 kvm till 2 225 kvm under systemhandlingsprojekteringen.
- Utökad omfattning av markarbeten, vilket förlänger produktionsperioden från 24-26 månader till cirka 30-32 månader från produktionsstart.
- Kostnader för byggnadens gestaltning anpassad till platsens krav och behov.

- Stigande kostnader för specifika produkter och underentreprenader, såsom plattsättningsentreprenad, höj- och sänkbar botten, dörrar, snickerier etc.
- Kostnader för mer omfattande utredningsarbete kopplat till platsen, inklusive trafik-, parkerings-, HIA- och buller/vibrationsutredningar.

Utöver investeringarna i projektet behövs det även verksamhetsinvesteringar vid färdigställandet av badhuset. Dessa investeringar kommer att påverka driften och behöver därför budgeteras för år 2027. De föreslagna verksamhetsinvesteringarna inkluderar investeringar i tidtagning, kassasystem, inredning, växter, belysning och liknande. Det totala behovet av verksamhetsinvesteringar uppgår till 6 mnkr.

Ökade investeringar medför även ökade driftskostnader. I samband med detta har en översyn av verksamhetens behov och förutsättningar genomförts. Det framkom att en ökning av bemanningen från 11 till 15 personer är ett behov som verksamheten vill anpassa sig till. Det beror bland annat på beslutet att inkludera en separat hoppbassäng, vilket har ökat behovet av personal för att säkerställa synlighet i alla delar av badhuset. De föreslagna öppettiderna och det nya regelverket kring dygnsvila förväntas också öka behovet av personal. Samtidigt har erfarenheter från nyöppnade badhus runt om i landet visat att bemanningen behöver justeras tätt efter öppnandet för att möta det ökade behovet. Löneläget har också justerats med hänsyn till dagens marknadsläge.

Den totala nettodriftskostnaden med de nya investeringarna, den ökade driften på grund av verksamhetsinvesteringar och en justerad personalkostnad uppgår till 7 mnkr. Detta innebär att förvaltningen behöver en utökad driftsbudget med 7 mnkr utöver de 13,4 mnkr som redan är beviljade, vilket ger en total driftsbudget på 20,4 mnkr.

Vidare finns det sidoprojekt som behöver genomföras för att stödja badhusprojektet. Dessa inkluderar rivning av en befintlig villa med tillhörande garage och miljöbyggnad, sanering av förorenade massor och betalning av bygglovsavgifter. Totalt beräknas dessa sidoprojekt kosta 3 mnkr.

För att förbättra badhusets funktionalitet och kvalitet finns det även förslag på tillval till grundinvesteringen. Dessa inkluderar installation av utrustning för luftbackspolning av sandfilter, återvinning av backspolningsvatten, och uppsamling av dagvatten för bevattning på Gutavallen. Dessa tillval beräknas kosta totalt 5,3 mnkr.

Slutligen föreslås en investering i dagvattensystemet genom att byta ut en befintlig dagvattenledning till Kung Magnus Väg. Kostnaden för detta projekt beräknas uppgå till 2,13 mnkr. Det skulle ge en driftkonsekvens på 130 tkr per år med avskrivning och kapitalkostnad.

Bedömning

Internräntan korrigeras från 1,5 procent till 2,5 procent. Det innebär en relativt stor kostnadsökning, men en kostnad som projekt inte kan styra över eller påverka utan bara förhålla sig till.

Det gäller även de insatser som höjer investeringsnivån med 47 mnkr. Det är investeringar som bedöms som nödvändiga för att projektet ska kunna fortsätta.

Ökad bemanning är en kostnadspost som ökar, det är förvaltningens bedömning att det är nödvändigt utifrån de parametrar som beskrivs i ärendebeskrivningen. De nya bassängerna, nytt regelverk kring dygnsvila säkerställd kvalitet i badbevakningen och ett ökat löneläge är det faktorerna som spelar in, och ingen av dessa anses förvaltningen bör regleras ner.

Gällande de investeringar som inte anses nödvändiga men som kan ge högre kvalitet är projektets bedömning att gå vidare med luftbackspolning, byte dagvattenledning samt uppsamling av dagvatten för bevattning Gutavallen. Och vad gäller återvinning av backspolningsvatten tas beslut utifrån en mer övergripande syn på vattenförbrukningen i stort inom Region Gotland. Förvaltningen håller med, men vill ändå poängtera den relativt lilla vattenförsörjningsvinst som kan göras i relation till kostnad när det kommer till återvinning av backspolningsvatten. Förvaltningen gör även bedömningen att det är rimligt att byta dagvattenledning när markarbete sker i området då det skulle vara fördyrande att göra insatsen senare.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Angelica Andersson Fihn, avdelningschef, Per Wallstedt, fritidsstrateg, regionstyrelseförvaltningen och Ingemar Britts, projektledare, teknikförvaltningen.

Eva Nypelius (C) yrkar att information om äskandet ska tas emot, och att beslut om budget tas i samband med beslut om Mål och Budget 2025-2027.

Eva Nypelius (C) yrkar att ny inriktning med tillägg enligt upprättat förslag ska godkännas.

Ordförande ställer proposition på Eva Nypelius (C) ändringsyrkanden och finner att de bifalls.

Beslutsunderlag

Projektrapport Nya Solbergabadet daterad 2024-03-18
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-198

RS AU § 130 Återrapportering av uppdrag. Resurser för genomförande av investeringar

Ärendenummer: RS 2024/1108

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Återrapporteringen tas emot.

Sammanfattning

Enligt beslut i regionfullmäktige 2023-06-19, § 104 fick samtliga nämnder i uppdrag att ta fram en process för att säkerställa att det finns resurser för att genomföra de investeringar som äskas i investeringsbudgeten.

Socialnämnden bedömer att det finns god kontroll på investeringsprocessen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden bedömer att det finns en ändamålsenlig process för att säkerställa att investeringsbudgeten som äskas i mål- och budgetskrivelsen nyttjas.

Tekniska nämnden återrapporterar att ett arbete har inletts inom förvaltningen för att säkra att den investeringsbudget som beslutas också kan genomföras under den period då budgeten tilldelas.

Barn- och utbildningsnämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden återrapporterar att investeringsprocessen har setts över och tydliggjorts för att säkerställa att det finns resurser för att genomföra de investeringar som äskas i investeringsbudgeten.

Regionstyrelseförvaltningen återrapporterar att den utveckling som skett, med införande av investeringspotter, ny lokalförsörjningsprocess och process för att redovisa långsiktiga investeringsbehov, har förbättrat regionstyrelseförvaltningens investeringsprocess.

Räddningstjänsten och miljö- och byggnämnden har inte inkommit med återrapportering av uppdraget.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att de förändringar som förvaltningarna beskriver är positiva och ger en bra grund för fortsatt arbete.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att de förändringar som förvaltningarna beskriver är positiva och ger en bra grund för fortsatt arbete.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ulrika Jansson, ekonomidirektör, Mikael Wollbo, redovisningschef och Marlene Bernfalk Karlsson, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Socialnämnden 2024-03-21, § 42

Hälso- och sjukvårdsnämnden 2024-03-19, § 27

Tekniska nämnden 2024-03-26, § 47

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2024-03-21, § 42

Barn- och utbildningsnämnden 2024-03-19, § 25

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-22

RS AU § 131 Borgensavgifter AB Gotlandshem samt Wisby Strand Congress och Event Gotland AB

Ärendenummer: RS 2024/1103

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Borgensavgiften för AB Gotlandshem fastställs till 0,5 % från och med år 2025.
- Borgensavgiften för Wisby Strand Congress & Event Gotland AB fastställs till 0,6 % från och med år 2025.
- Borgensavgiften beräknas på bolagets totala låneskuld med kommunal borgen per 1 januari för det aktuella året.

Sammanfattning

När en kommun/region ställer ut lån till ett koncernbolag krävs ett räntepåslag. Om koncernbolaget lånar själva och regionen tecknar ett borgensåtagande för lånet krävs att regionen skall ersättas för detta i form av en borgensavgift. Anledningen till att det behövs en borgensavgift eller ett räntepåslag utöver den faktiska upplåningskostnaden beror på EU-lagstiftning avseende statsstöd. Det är inte tillåtet att ge offentligt ägda företag en konkurrensfördel genom att subventionera deras finansiering. Bolagens villkor för finansieringen ska vara marknadsmässig och motsvara den bolagen skulle erhålla om de hade varit ett fristående bolag. Vid sidan av EU-lagstiftning måste också skatteverkets regler för internprissättning tas i beaktande. Räntepåslaget eller borgensavgiften får inte vara för hög då det skulle kunna ses som överföring av vinstmedel. Internprissättningen av lån samt beräkning av borgensavgift måste alltså ske på marknadsmässiga grunder.

AB Gotlandshem har sedan 2012 en borgensavgift på 0,3 % enligt beslut i regionfullmäktige 2011-06-13, § 126. Bolaget har en borgensram på 2.500 mnkr för sina låneförpliktelser enligt beslut i regionfullmäktige 2021-09-20, § 141. Bolaget har en låneskuld på 1.210 mnkr med kommunal borgen som säkerhet.

Wisby Strand Congress & Event Gotland har sedan 2010 en borgensavgift på 0,2 % enligt beslut i kommunfullmäktige 2009-06-15, § 80. Bolaget har en borgensram på 130 mnkr för sina låneförpliktelser enligt beslut i kommunfullmäktige 2009-02-23, § 141. Bolaget har en låneskuld på 55 mnkr med kommunal borgen som säkerhet.

För att säkerställa att borgensavgifterna är marknadsmässiga har regionstyrelseförvaltningen anlitat Söderberg & Partners Wealth Management AB, som har en beprövad beräkningsmodell för borgensavgifter och

räntepåslag. Söderberg & Partners beräkningsmodell är etablerad sedan flera år och används i drygt 80 kommuner och drygt 300 kommunala företag.

Beräkningsmodellen utgår från vad motsvarande privatägda bolag skulle kunna låna till på egna meriter och utgår från aktuella och relevanta marknadsräntor samt det enskilda bolagets individuella kreditvärdighet. För att bedöma respektive bolags kreditvärdighet används de finansiella nyckeltalen (rörelseresultat/balansomslutning, räntetäckningsgrad och soliditet) som sedan jämförs med genomsnittet för övriga kommun- och regionägda bolag i Sverige med ett tillgångsvärde över 100 mnkr. Mer information om beräkningarna finns i separata rapporter som biläggs.

Vid beräkningen av Gotlandshems borgensavgift har hänsyn tagits till marknadsvärdena på fastigheterna vilket ger en något lägre borgensavgift än om beräkningen baserats på bokförda värden. Bolagens årsredovisningar för 2023 har använts som underlag för beräkningarna.

En marknadsmässig borgensavgift har för Gotlandshem beräknats till 0,5 % och för Wisby Strand Congress & Event Gotland till 0,6 %.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att de beräknade borgensavgifterna börjar tillämpas från 2025.

Bedömning

Regionstyrelsens bedömning är regionen genom att tillämpa de beräknade borgensavgifterna från 2025 säkerställer att Gotlandshem och Wisby Strand Congress & Event Gotland betalar marknadsmässiga avgifter för kommunal borgen.

En höjning av Gotlandshems borgensavgift med 0,2 procentenheter till 0,5 % innebär att bolagets kostnad för kommunala borgen ökar med 2,4 mnkr per år givet en låneskuld på 1.210 mnkr. Bolagets genomsnittsränta uppgår till 1,8 % och räntekostnaden för låneskulden till ca 22 mnkr.

En höjning av Wisby Strand Congress & Event Gotland borgensavgift med 0,4 procentenheter till 0,6 % innebär att bolagets kostnad för kommunala borgen ökar med 220 tkr per år givet en låneskuld på 55 mnkr. Bolagets genomsnittsränta uppgår till 0,8 % och räntekostnaden för låneskulden till ca 400 tkr.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att de beräknade borgensavgifterna ska börja tillämpas från 2025.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ulrika Jansson, ekonomidirektör och Mikael Wollbo, redovisningschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Marginalrapport Gotlandshem AB 2024-04-12, Söderberg & Partners Wealth Management AB Marginalrapport Wisby Strand & Congress AB 2024-04-12, Söderberg & Partners Wealth Management AB
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2024-04-18

RS AU § 132 Mål och Budget 2025 - 2027

Ärendenummer: RS 2024/7

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- En grundbudget som ger planeringsförutsättningar för Region Gotlands verksamheter för 2025 fastställs. Slutligt budgetbeslut fattas av regionfullmäktige i november 2024.
- Investeringsbudget 2025-2026 med investeringsplan 2027-2029 fastställs.

Arbetsutskottets beslut

- Övriga delar i ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen redovisar det ekonomiska läget och förutsättningarna för mål- och budget 2025-2027, med fokus på budgeten 2025. Som ett led i beredningen har budgetdialoger genomförts med företrädare för samtliga nämnder. För att styra och prioritera fastställs årligen både koncerngemensamma mål och mål som är specifika för respektive nämnd och bolag. Nämnder och bolag ansvarar inför regionfullmäktige att verkställa målen.

Region Gotland befinner sig, liksom alla andra regioner och de flesta kommuner i ett exceptionellt ekonomiskt läge. Den höga inflationen har, förutom höga priser på varor och tjänster, medfört kraftigt höjda pensionskostnader. Även när inflationen sjunker kommer den högre prisnivån och ränteutgifterna att bestå, vilket medför en ihållande urholkning av köpkraften för alla sektorer i ekonomin. Köpkraften kommer att vara varaktigt dämpad under hela planperioden.

Den historiskt höga inflationen har lett till att prisbasbeloppet ökat mycket både 2023 (8,7 procent) och 2024 (9,1 procent). Effekten av detta är att pensionskostnaderna stigit kraftigt. 2024 är prognosen att pensionskostnaderna blir 829 mnkr. Det är en fördubbling jämfört med pensionskostnaderna 2022. I den senaste prognosen från regionens pensionsadministratör Skandia (mars 2024) så antas prisbasbeloppet 2025 öka med 3,3 procent för att sedan ligga på en nivå kring inflationsmålet på 2 procent. Det innebär att pensionskostnaderna återgår till en mer normal nivå från 2026.

För den ekonomiska planeringen ger nivån på skatteintäkter och generella bidrag i huvudsak ramen för hur mycket kostnaderna kan öka. En viktig faktor för utvecklingen av skatteintäkter och generella bidrag är befolkningsutvecklingen. Dels ökar skatteunderlaget, dels bidrar de olika åldersgrupperna på olika sätt inom utjämningsystemen. För Gotland och även övriga Sverige har befolkningsökningen helt stannat av. Enligt den senaste

prognosen från februari 2024 kommer folkmängden på Gotland att minska med 144 invånare till 2033. Även om befolkningen antalsmässigt kommer att vara oförändrad de kommande tio åren så kommer utmaningarna inte att vara de samma då som nu eftersom andelen äldre ökar från 27 % till 30 % och andelen unga och personer i arbetsför ålder minskar. Det betyder att det finns ett demografiskt förändringstryck.

Samtidigt som kostnaderna ökar och skatteunderlaget utvecklas svagare är behovet av investeringar stort i verksamheterna och även hos Gotlandshem. Underskottet i nämndernas verksamheter 2024 är stort, framförallt inom hälso- och sjukvården. Region Gotland har över tid omfördelat resurser från övriga delar av verksamheten till hälso- och sjukvården. Det har lett till en allvarlig kris som nu påverkar förutsättningarna för hela den offentligt finansierade servicen på ön. Region Gotland är en alldeles för liten region för att ensam bära kostnaderna för sin hälso- och sjukvård. För att Region Gotland ska få en budget i balans framgent krävs besparingar på minst 300 miljoner kronor alternativt att staten skjuter till ytterligare statsbidrag som kompensation för bland annat ö-läget.

Sammanfattning av driftbudget

	Åskande	Förslag
Personalkostnadskompensation	140,0 mnkr	140,0 mnkr
Gemensamma satsningar HR	4,5 mnkr	0
Totalt behov resursfördelningsmodeller efter ny befolkningsprognos	83,2 mnkr	83,2 mnkr
Interna priser och externa avtal	111,7 mnkr	99,6 mnkr
Ramtillskott	227,3 mnkr	21,7 mnkr
Summa ramutökning, 5,2%	566,7 mnkr	344,5 mnkr
Budgeterat resultat 2025		30 mnkr

Investeringsbudget, mnkr

Regionstyrelsen/regionstyrelseförvaltningen	Budget 2025	Budget 2026
Investeringspott	6,0	6,0
Lokalinvesteringar, kök	10,0	10,0
IT- investeringar pott	22,0	22,0
IT-investeringar ökad redundans	15,0	10,0
Officelicenser	4,0	
Ridanläggning Rävhamnen		10,0

Strategiska investeringar

Badhus	81,5	126,0
--------	------	-------

Regionstyrelsen/räddningstjänsten

Investeringspott	6,75	8,0
------------------	------	-----

Miljö- och byggnämnden

Investeringspott	0,5	0,5
------------------	-----	-----

Tekniska nämnden

Skattefinansierad verksamhet

Investeringspott	10,0	10,0
Kollektivtrafik	4,5	8,7
Landsbygdsutveckling	0	2,0
Mark-och stadsmiljö, gator och vägar	30,0	30,0
Gångtrafiklösning kryssningskaj	30,0	0
Belysning Visby innerstad	7,0	8,0

Obligatorisk ventilationskontroll	15,0	15,0
Investeringar fastighetsägaransvar	75,0	75,0
Solceller på fastigheter	5,0	5,0
Utbyte av lysrör och armaturer till LED	10,0	10,0
Reservkraft och ställverk Korpen	0	31,0
Hamnverksamhet	6,8	13,0
Summa skattefinansierad verksamhet	193,3	207,7

Investeringar i avgiftsfinansierad verksamhet

VA-verksamhet	150,0	150,0
Visby vattenförsörjning	50,0	50,0
Avfallsverksamhet	6,5	85,0
Hamnverksamhet, linjehamn	8,8	5,0
Summa avgiftsfinansierad verksamhet	215,3	290,0

Barn- och utbildningsnämnden

Investeringspott	15,0	15,0
Lokalinvesteringar förskola	26,5	3,0
Inventarier Humlegårdens förskola	0	2,5
Lokalinvesteringar grundskola	4,0	17,5
Idrottshall Visby	0	50,0

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Investeringspott	6,0	6,0
Folkhögskolan Hemse kök	0	6,0

Socialnämnden

Investeringspott	8,0	8,0
Äldreboende Klintehamn	65,0	0
Äldreboende Visby	0	10,0

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Investeringspott	40,0	40,0
Lokalinvesteringar	17,0	17,0
PCI utrustning	0	10,0
Datortomograf	14,0	0
Kemiinstrument	0	4,0
Endoskopiutrustning	5,0	5,0

Total investeringsbudget	754,9	884,2
<i>varav skattefinansierad verksamhet</i>	<i>458,1</i>	<i>468,2</i>
<i>varav avgiftsfinansierad verksamhet</i>	<i>215,3</i>	<i>290,0</i>
<i>varav strategiska investeringar</i>	<i>81,8</i>	<i>126,0</i>

Regionfullmäktiges mål

För att styra och prioritera fastställer regionfullmäktige årligen mål för nämnder och bolag. Nämnder och bolag ansvarar inför regionfullmäktige att verkställa regionfullmäktiges mål. Målen tydliggör politiska prioriteringar. Regionfullmäktiges mål tas fram genom att nämnderna föreslår verksamhetsnära mål som är få till antalet och som utgår från nämndens uppdrag.

Förslag Mål	Berörd nämnd/bolag
Andelen medarbetare inom Region Gotland som kan rekommendera sin arbetsplats till andra ska årligen förbättras.	Samtliga nämnder
Region Gotland har en myndighetsutövning, i förhållande till företag, där nöjdhetsindex ökar årligen per myndighetsområde och är högre än rikssnittet år 2027.	RS, TN, MBN
Region Gotlands koldioxidutsläpp ska minska årligen. Under perioden 2024- 2027 ska den genomsnittliga minskningen uppgå till 15 procent per år.	Samtliga nämnder och Gotlandshem
Öka antalet invånare i ålder 20-64 med minst 1 000 till mandatperiodens slut.	Samtliga nämnder och Gotlandshem
Öka andelen barn och unga (0-18 år) som upplever kultur årligen och med totalt 10 procent under perioden 2024-2027.	RS, BUN, GVN
Andelen barn och unga, personer med funktionsnedsättning samt personer 65 år och äldre som rör sig minst 1 timme/dag ska öka årligen och med totalt 10 procent under perioden 2024-2027.	RS
Öka andelen mat som äts upp i skolrestaurangerna genom att minska svinet årligen och med totalt 25 procent under perioden 2024-2027.	RS
Under perioden 2024-2027 ska andelen ekologiska livsmedelsinköp öka. Målet är att andelen år 2027 ska vara 40 procent. Målet för 2025 är att ligga kvar på samma nivå som 2024.	RS
Andelen nya beslut om regionala utvecklingsmedel (anslag 1:1) som är hållbarhetssäkrade ska öka årligen och uppgå till 100 procent år 2025.	RS
Samtliga individer i akut behov av hjälp ska nås av räddningstjänsten inom 30 minuter.	RS
Andelen individer i akut behov av hjälp som nås av räddningstjänsten inom 15 minuter ska årligen uppgå till 60 procent.	RS
Räddningstjänstens tillsynstillfällen av publika lokaler och övriga verksamheter uppgår till 200/år, under perioden 2024-2027.	RS
Andelen utbildade undersköterskor/stödassistenter i äldreomsorgen och omsorgen om funktionshindrade ska öka årligen och vara minst 75 procent år 2027.	SON
Sjukfrånvaron inom äldreomsorgen ska minska årligen och totalt med 40 procent under perioden 2024 – 2027.	SON

Andelen nöjda brukare i gruppbostad LSS ska öka årligen under perioden 2024-2027. Målet är att andelen nöjda år 2027 ska vara 80 procent.	SON
Andelen som upplever ett bra och respektfullt bemötande i mottagande av socialnämndens tjänster och insatser ska öka årligen och uppgå till 100 procent år 2027	SON
Andelen egen personal ska öka årligen och uppgå till minst 95 procent 2027.	HSN
Den genomsnittliga beläggningen i slutenvården ska minska årligen och inte överstiga 85 procent år 2027, genom ett kvalitativt och effektivt omhändertagande på alla vårdnivåer.	HSN
Förtroendet för vårdcentralerna på Gotland ska öka och vara högst i landet år 2025.	HSN
Patientens upplevelse av kontinuitet och koordinering i primärvården ska öka årligen och vara minst i nivå med riket år 2027.	HSN
Andelen elever i årskurs 9 som uppnår behörighet till gymnasieskolan ska öka med 0,5 procentenheter per år under perioden 2024-2027.	BUN
Andelen behörig pedagogisk personal inom nämndens verksamheter ska öka årligen under perioden 2024-2027	BUN
Likvärdigheten inom grundskolan ska öka årligen under perioden 2024-2027.	BUN
Andelen elever som skattar gott psykiskt välbefinnande ska öka årligen med 0,5 procentenheter under perioden 2024-2027.	BUN
Andelen elever inom den kommunala gymnasieskolan med examen inom 4 år ska öka årligen och med minst 5 procentenheter till 2027.	GVN
Andelen elever inom den kommunala gymnasieskolan som i elevenkäten svarar ”mycket bra” eller ”bra” på frågan ”Hur mår du rent allmänt”, ska öka årligen och med minst 4 procentenheter till 2027.	GVN
Andelen invånare 16–29 år som varken arbetar eller studerar ska minska årligen och med minst 1 procentenhet till 2027.	GVN
Andelen invånare 25–64 år med gymnasial utbildning ska öka årligen och med minst 2 procentenheter till 2027	GVN
Andelen utrikesfödda 20-64 år med egen försörjning ska öka årligen och med minst 2 procentenheter till 2027.	GVN
Minska mängden tidningar och förpackningar i hushållens restavfall årligen och med totalt 25 kilo per hushåll under perioden 2024-2027.	TN

Minska vattenförbrukningen per person årligen och med totalt 20 procent per person under perioden 2024-2027.	TN
Öka kollektivtrafikens marknadsandel årligen för att nå 10 procent år 2027.	TN
Möjliggöra för minst 500 bostäder per år på hela Gotland under perioden 2024-2027.	MBN
Patientnämnden ska medverka i minst 5 samverkansmöten med berörda vårdgivare årligen under perioden 2024-2027.	PAN
En nyproduktion av minst 300 bostäder ska ha påbörjats under perioden 1 januari 2024 till 31 december 2027, varav minst två projekt ska genomföras utanför Visby. Påbörjad nyproduktion räknas från det att ansökan om bygglov är inlämnad till Region Gotland.	Gotlandshem
Vid utgången av år 2027 ska bolaget påvisa positivt utvecklingsnetto.	Gotlandshem
Vid utgången av år 2027 ska bolaget påvisa följsam prognos och plan för att nå en avkastning på totalt kapital om 4 procent och soliditet om 25 procent i enlighet med tioårsplanen skulder.	Gotlandshem

Bedömning

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Ej aktuellt

2. Ekonomiskt perspektiv

Flertalet av de föreslagna målen för 2025 är kostnadsdrivande då aktiviteter för att nå måluppfyllelse kräver ökade resurser.

3. Barnperspektiv

Flera av målen främjar barn

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Några mål främjar landsbygdens utveckling

6. Klimat och miljöperspektiv

Flera av målen främjar klimat och miljö framåt

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ulrika Jansson, ekonomidirektör och Mikael Wollbo, redovisningschef, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att en grundbudget som ger planeringsförutsättningar för Region Gotlands verksamheter för 2025 fastställs, och att slutligt budgetbeslut fattas av regionfullmäktige i november 2024.

Arbetsutskottet förslår att investeringsbudget 2025-2026 med investeringsplan 2027-2029 fastställs och att övriga delar i ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att de bifalls.

Beslutsunderlag

Samtliga nämnders Mål och Budget 2025-2027

Beredningsunderlag 2025

Planeringsförutsättningar Budget 2025

Budgetäskande 2025 Region Gotlands revisionskollegium

Tjänsteskrivelse Mål och Budget 2025-2027 daterad 2024-04-22

RS AU § 133 Internränta 2025

Ärendenummer: RS 2024/1102

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Internräntan höjs till (2,5) procent från och med 2025. Budgetramarna för nämnderna justeras.
- De nämnder som behöver justera sina interna priser får i uppdrag att se över dessa.
- De nämnder som behöver justera externa avgifter och taxor får i uppdrag att se över dessa och i förekommande fall återkomma med förslag på förändringar.

Sammanfattning

Internräntan ska fastställas årligen baserad på genomsnittsräntan på den externa upplåningen. Internräntan höjdes från 1,0 procent till 2,0 procent från 2024 och bedömdes då ligga i nivå prognostiserade externa genomsnittsräntan.

Genomsnittsräntan på den externa upplåningen har ökat det senaste året och ligger nu på 2,2 procent. Anledningen till att genomsnittsräntan är förhållandevis låg jämfört med aktuella marknadsräntor beror på att huvuddelen av lånen har fast räntebindning. Den genomsnittliga räntebindningstiden är 3,71 år. Räntorna bands när räntorna låg på mycket låga nivåer. Under de fem senaste åren har inga nya lån tagits upp.

Regionen bedöms behöva låna upp minst 100 mnkr 2024 och ytterligare 350 mnkr 2025 till följd av svaga resultat och höga investeringsutgifter. De nya lånen kommer att lånas upp till högre ränta. Den prognostiserade genomsnittsräntan för skuldportföljen år 2025 är 2,5 procent.

Enligt Kommuninvest var den genomsnittliga räntan för kommunsektorns upplåning 2,22 procent år 2023. Simulering utifrån marknadsränteläge, låneportföljer och förfall visar på en något ökande räntenivå de närmaste åren. Den framskrivna räntan för 2024 är 2,49 % och 2,50 % för 2025. SKR:s förslag till internränta 2025 är 2,5 procent (SKR Aktuell Ekonomi 24:13).

Eftersom internränta ska motsvara regionens externa genomsnittliga upplåningsränta behöver internräntan höjas från 2,0 procent till 2,5 procent från 2025.

Bedömning

Internräntan är en intern kostnad för nämnderna/verksamheterna som ska spegla räntekostnaden för regionens externa lån.

För affärsdrivande verksamhet påverkar kostnaden externa avgifter och taxor.

För interna resultatenheter påverkar kostnaden de interna priserna såsom internhyror och interna priser.

För anslagsfinansierad verksamhet kompenseras verksamheten för höjning av kostnaden för internränta på samma sätt som ramen minskas vid minskning av kostnaden.

Internräntan har ingen påverkan på Region Gotlands externa resultaträkning, kostnaden i den består av de externa räntekostnaderna.

En justering av budgetramarna för de anslagsfinansierade verksamheterna ska göras i samband med budgetarbetet inför 2025. För berörda verksamheter påverkar inte detta det ekonomiska resultatet eftersom det är ett nollsummespel mellan budget och kostnad.

För interna resultatenheter och affärsdrivande verksamheter sker ingen justering av budget. Dock behöver dessa verksamheter se över den interna prissättningen samt externa taxor och avgifter.

Internräntan höjdes från 1,0 procent till 2,0 procent från år 2024.
Genomsnittsräntan för de externa lånen ligger på 2,2 procent i mars 2024.

Regionen bedöms behöva låna upp minst 100 mnkr 2024 och ytterligare 350 mnkr 2025 till följd av svaga resultat och höga investeringsutgifter. De nya lånen kommer att lånas upp till högre ränta. Den prognostiserade genomsnittsräntan för skuldportföljen år 2025 är 2,5 procent.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att nivån på internräntan ska höjas från 2,0 procent till 2,5 procent från och med 2025.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ulrika Jansson, ekonomidirektör och Mikael Wollbo, redovisningschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-14

RS AU § 134 Exploateringsplan och budget 2025-2029

Ärendenummer: RS 2024/344

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Exploateringsplan och budget för 2025-2029 godkänns.
-

Sammanfattning

I bifogad handling överlämnas förslag till exploateringsplan och budget för 2025-2029. I syfte att skapa förutsättningar för en förvaltningsövergripande prioritering av resurser, både ekonomiska och personella, finns förslag på prioritering mellan de olika exploateringsprojekten.

Exploateringsplan och budget är ett styrdokument för regionens exploateringsverksamhet de närmsta åren. Beslut om utbyggnad av bostads- eller verksamhetsområden får följdverkningar på regionens ekonomi. Dokumentet ger en översikt av de exploateringsprojekt som direkt påverkar regionens ekonomi och som är pågående eller planeras under den kommande femårsperioden.

Exploateringsplan och budget innehåller information om investeringsbehov för infrastrukturanläggningar för vilka regionen ska vara huvudman, där ingår investeringar i vatten och avlopp, gator, gång- och cykelvägar, belysning och park. Utgifter för utbyggnad finansieras genom försäljning av mark i de fall regionen äger mark som ska utvecklas, eller genom exploateringsbidrag från byggherrar. Vidare redovisar dokumentet även kostnader för att iordningställa mark inför en försäljning. Kostnader och intäkter för exploateringsprojekten beräknas och redovisas på årsbasis.

Vid upprättande av exploateringsbudget är det, förutom att redovisa inkomster och utgifter, viktigt att visa projektets påverkan på driftbudgeten.

Exploateringsplan och budget ska därför innehålla både en exploateringskalkyl och en beskrivning av effekter på driftbudgeten för varje exploateringsområde.

Det totala behovet av exploateringsbudget 2025-2029 redovisas i tabellen nedan och är 623 000 tkr år 2025-2029. Stadsutveckling Visborg har behov av 429 300 tkr av den totala exploateringsbudgeten.

Förslag till total exploateringsbudget 2025-2029 (tkr)

	2025	2026	2027	2028	2029	Totalt perioden
Iordningställande av tomtmark	7 200	700	6 600			14 500
VA	31 700	28 400	44 600	88 600	35 000	228 300
Gata/park mm	69 800	110 400	68 500	93 300	38 200	380 200
Summa	108 700	139 500	119 700	181 900	73 200	623 000

Detaljerade kalkyler för respektive projekt finns som bilagor till denna tjänsteskrivelse.

Exploateringsbudgeten får påverkan på miljö- och byggnämndens driftbudget i form av driftkostnader för personal i exploateringsprojekt, förstudier och utredningar samt tekniska nämndens driftbudget i form av driftkostnader för personella resurser, kapitalkostnader och kostnader för drift och underhåll av utbyggda anläggningar. Driftkostnaderna finns definierade i de detaljerade kalkylerna som finns framtagna för respektive projekt. Miljö- och byggnämnden och tekniska nämnden utgår från kalkylerna och ansöker om kompensation för kostnaderna i Mål och Budget. Det är viktigt att både miljö- och byggnämnden och tekniska nämnden tilldelas ekonomiska och personella resurser kopplat till exploatering även i regionens Mål och Budget. Risken är annars att exploateringsprojekt som påbörjats behöver skjutas upp eller avbrytas.

Stadsutveckling Visborg

För Stadsutvecklingsprojekt Visborg, som är regionens största stadsutvecklingsprojekt, har successivt under projektets gång och som följd av genomförda utredningar, mer information framkommit som visar på flera utmaningar med den planerade exploateringen. Visborgsområdet ligger inom skyddszon för dricksvattentäkter och området är mycket flackt vilket medför att avrinningen från området är en utmaning. Utmaningar finns också kring investeringar som behöver genomföras i vatten och avlopp som kommer att generera en betydande påverkan på VA-kollektivet men även kring tillståndsfrågor kopplat till naturskydd. För de utmaningar som har identifierats, framförallt kopplat till vatten och avlopp, pågår ytterligare utredningar. Resultatet av utredningarna, som beräknas erhållas under 2024, kommer vara avgörande för Visborgsområdets framtida utveckling och exploatering.

Bedömning

Föreliggande förslag till exploateringsbudget utgår i från idag kända förhållanden och redovisas i enlighet med nya redovisningsriktlinjer som antogs i januari 2022. Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att förslag till exploateringsplan och budget kan godkännas.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att exploateringsplan och budget redovisas i enlighet med gällande redovisningsriktlinjer.

2. Ekonomiskt perspektiv

Exploateringsplan och budget är ett styrdokument för regionens exploateringsverksamhet de närmsta åren. Beslut om utbyggnad av bostads- eller verksamhetsområden får följdverkningar på regionens ekonomi. Exploateringsplan och budget ger en översikt av de exploateringsprojekt som direkt påverkar regionens ekonomi och som är pågående eller planeras under den kommande femårsperioden. Då ett exploateringsprojekt prioriteras används kriterier utifrån bland annat hållbarhetsperspektiven.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att i samband med att Gotland utvecklas kan barnperspektivet påverkas på ett positivt sätt. Då exploateringsprojekt prioriteras används kriterier utifrån bland annat hållbarhetsperspektiven.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att i samband med att Gotland utvecklas kan jämställdhetsperspektivet påverkas på ett positivt sätt. Då exploateringsprojekt prioriteras används kriterier utifrån bland annat hållbarhetsperspektiven.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att i samband med att Gotland utvecklas kan landsbygdsperspektivet påverkas på ett positivt sätt. Då exploateringsprojekt prioriteras används kriterier utifrån bland annat landsbygdsutveckling.

6. Klimat och miljöperspektiv

I samband med att exploateringsprojekt prioriteras används kriterier utifrån bland annat hållbarhetsperspektiven.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Jenny Iversjö, avdelningschef, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Exploateringsplan- och budget 2025-2029
Bilaga 1. Investeringsäskanden Exploatering 2025-2029

- Bilaga 2. Exploateringskalkyl Stadsutveckling Visborg
- Bilaga 3. Exploateringskalkyl Stadsutveckling Visborg beräkningar
- Bilaga 4. Exploateringskalkyl Järnvägen (inklusive tilläggsanslag 2024)
- Bilaga 5. Exploateringskalkyl Gråbo
- Bilaga 6. Exploateringskalkyl Annelund
- Bilaga 7. Exploateringskalkyl Industrimark Visby
- Bilaga 8. Exploateringskalkyl Torslunden
- Samhällsbyggnadsförvaltningen tjänsteskrivelse daterad 2024-04-22

RS AU § 135 Regiondirektörens information

Sammanfattning

Regiondirektör Stefan Hollmark informerar arbetsutskottet om:

- Regionledningskonferens SKR 25-26 april 2024.
- Nationell samordning, planering och ledning av sjukvården (NSPL).

RS AU § 136 Information. Kommunikationsplan

Sammanfattning

Ulrika Holm, kommunikationsdirektör, regionstyrelseförvaltningen och Meit Fohlin (S) informerar arbetsutskottet om framtagen kommunikationsplan med anledning av rådande ekonomisk situation.